

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdlienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Viešų šalių Darbininkai, vienykitės! Jus nieko nepralaimėsite tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį!

№. 295.

Telephone Stagg 3878

Brooklyn, N. Y., Pėtn., 15 d. Gruodžio (Dec.), 1922.

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII, Dien. IV

TURKAI STOSIĄ Į TAUTŲ LYGĄ

Jie Priims Tautų Lygos Komisorius, o Komisoriai Darbuosis, kad Galutinai Pavergus Turkiją

Lozanna.— Turkų delegatai Artimųjų Rytų konferencijoj vis akliau ir akliau lenda į talkininkų užtaisytus žabangus.

Turkų delegatų pirmininkas Ismet Paša pareiškė, kad Turkija įstos į Tautų Lygą, kaip tik bus pasirašyta Lozannoj taika.

Ikį paskutinių dienų Turkų delegatai sakė neleisiant nei Tautų Lygai, nei kokiam pavieniui valstybei įsteigti savo globą ant armenų, graikų ir kitų tautinių mažumų, gyvenančių Turkijoje. Dar tik vakar Ismet Paša sakė, kad pati Turkija bus tom tautinėm mažumom vienintelė globėja ir užtarytoja, ir neleis kitom šalim kištis į naminius Turkijos reikalus.

O dabar, anot paskutinių gautų pranešimų, jau Ismet Paša sutiksiąs, kad Tautų Lyga atsiųstų savo komisorius, tegu jie rūpinasi kita tautais, gyvenančiais Turkijoje. Tie gi komisoriai, iš savo pusės, ne tiek rūpinis graikais, armenais ir kitomis tautinėmis mažumomis; jie daugiausia rūpinsis, kaip galutinai pavergti ir išnaudoti Turkiją.

UŽDRAUSTA JUODUKAM SEDETI VIENAME VAGONE SU BALTAISIAIS

Augsčiausiojo Teismo patvarkymas delei pietinių valstijų.

WASHINGTONAS.— Įvairiose pietinėse valstijose yra įstatymai, kurie uždraudžia juodukams važinėti drauge su baltaisiais vagonuose ir gatvėkarnais. Trys baltieji patarėkai teismam vieną gelžkelio kompaniją, kad viename su jais vagonuose važiuo keli juodukai. Mississippi valstijos augščiausias teismas atmetė jų skundą. Dalykas atsidūrė Jungtinių Valstijų Augščiausiame Teisme, kuris ir nusprendė, kad kompanija turi išmokėti trim baltiesiems tam tikrą sumą pinigų. Nes juodukai savo buvimu tame pačiame vagono su baltaisiais užgavo jausmus trijų baltųjų. Pietinėse valstijose juodukams yra atskiri gatvėkarniai ir vagonai, kurie vadinasi "Jim Crow" karais.

Ūkininkai Pasmerkia Prezidento Sumanymą del Valdžios Paramos Laivų Kompanijom

Reikalauja žmoniškų paskolų farmeriam ir pigesnių gelžkelių.

Chicago.— Amerikos ūkininkų organizacijų pakartotiniai stato reikalavimus Amerikos valdžiai. Dažniausiai reikalauja, kad duotų ūkininkam paskolų nedideliais nuosimčiais. Nes kaip dabar yra, tai siurbėlė bankininkas naikina šimtus tūkstančių vidutinių ir smulkių ūkininkų; pasigrobia jų ūkius už neišmokėtas skolas arba nuosimčius. Dabar Chicagoj eina suvažiavimas Amerikos Farmų Biurų Federacijos. Jis irgi pastatė valdžiai savo reikalavimus del tinkamos paskolos farmom. Pareikalavo, kad būtų papigintas ūkininkam gabenimas gelžkeliais grūdų, daržovių, vaisių, gyvulių; kad ūkininkai, tuo būdu, patys galėtų savo produktus statyti į rinkas; kad galėtų bent dalinai pasiluosuoti nuo begėdiškų spekuliantų, kuriem dabar farmeriai esti priversti beveik dovanai parduoti daugelį produktų.

Suvažiavimas Amerikos Farmų Biurų Federacijos pasmerkė prezidento sumanymą del davimo pašalpos laivų kompanijom iš valstybės išdo.— Jeigu prezidento

sumanymą priimtų kongresas, kaip įstatymą, tai iš šalies išdo reikėtų kasmet išmokėti apie 1,000 milijonų dolerių Amerikos laivų savininkam.

Talkininkų REIKALAVIMAS ĮKURTI TURKIJOS ARMENAM TĖVYNĖ. Lozanna.— Talkininkai įteikė Turkų delegatam du reikalavimus del armenų: Turkija turi paskirti tam tikrą savo šalies dalį, kur galėtų gyventi armenai. Turkija turi pusiidėti prie Tautų Lygos; ir Lygos komisoriai gyvens tarp armenų ir kitų krikščionių Turkijoje. Tuo būdu Tautų Lyga galėsianti apginti teises krikščioniškų mažumų toj šalyj.

Turkų atstovų galva Artimųjų Rytų konferencijoj, Ismet Paša atsakė, kad Turkija negalės suteikti tam tikrą žemės plotą, kaip "namus armenų tautai". Toliau namai reikėtų, kad armenam turės būt duota pusiau-savivaldybė (pusiau-autonomija). Anot türkų atstovų, talkininkai paskui išanudotų tą armenų pusiau-savivaldybę ir kurstytų visolius maistus ir suokalbius prieš Turkiją.

52 Prieš 64 Balsavo už Įkurimą Darbo Partijos Netikros \$50 Bumazkos

Kaip jau vakar rašėme, "progresistų"-liberalų konferencijoj Clevelande nusprendė neįsteigti Darbo Partijos, atskiros ir nepriklausomos nuo kapitalistinių partijų. Balsuojant, pasirodė, jog už organizavimą Darbo Partijos stovja 52 konferencijos delegatai, o prieš — 64 delegatai. Vadinasi, priešininkai savarankaus politinio darbininkų veikimo gavo ne tokią jau didelę didžiumą. Jeigu 52 delegatai balsavo už kūrimą Darbo Partijos, tai reiškia, kad apačioj, miniose darbininkų ir smulkių ūkininkų, yra didelis reikalavimas tokios partijos. Ir tas reikalavimas kaskart turės vis didyn augti.

AMERIKOS LEGIONAS IMSIĄS VALDŽIĄ Į SAVO RANKAS

Prieš "raudonuosius" ir ateivius.

Washingtonas.— Jeigu Amerikoj per daug išsivertė "anarchistai", "sovietai", I.W.W. unija, revoliuciniai socialistai ir visokie kiti "raudonieji", — tai Amerikos Legionas paims valdžią į savo rankas. Taip sako pulkininkas Alvin Owsley, komanduotojas Amerikos Legiono, karingos patriotinės organizacijos. Ką fašistai padarė Italijoje, tą Amerikos legionieriai darys Amerikoj, grumoją pulkininkas Owsley.

Jis kaltina ateivius, kad šioj šalyj prasidėjo revoliucinis darbininkų judėjimas. Jis ir jo Legionas reikalauja, kad ateivybė į Ameriką būtų visiškai sustabdyta bent penkeriems metams; o paskui kad būtų parenkami Europoj tik "geriausi" (buržuazijai) žmonės ir tik tie gabenami į Ameriką.

Pulkininkas sako, kad dabartiniu laiku atvažiuoja kasdieną po 1,000 naujų ateivių į Jungtines Valstijas. Kada laikraščiu korespondentai paklausė pulkininko Owsley'o, ką jis mano apie Leniną, tai jis atsakė, jog "Leninas yra vienas didžiausių ir protingiausių pšausių žmonių"; bet Leninas, anot pulkininko, yra didžiausias pavojus tokiem idealam, kuriuos išpažįsta Amerikonų Legionas.

"PROGRESISTŲ" - LIBERALŲ OLANDŲ REIKALAVIMAS PALIUOSUOTI POLITINIUS KALINIUS AMERIKOJ

Amerikos valdžia aštriai smerkiama.

Amsterdamas, Olandija.— Olandų skyrus Tarptautinės Priesimilitaristinės Sąjungos pasiantė aštrų reikalavimą Amerikos prezidentui Hardingui paliuosuoti politinius kalinius. Olandiečiai priešimilitaristai išreiškia pasipiktinimą, kad Amerikos valdžia tokia žiauri. Primeną, kad jeigu Amerikos kapitalistai taip elgis su kovojančiais darbininkais ir nesiliaus, tai juo greičiau jie sukurstys revoliuciją prieš savo viešpatavimą.

Amsterdamas, Olandija.— Olandų skyrus Tarptautinės Priesimilitaristinės Sąjungos pasiantė aštrų reikalavimą Amerikos prezidentui Hardingui paliuosuoti politinius kalinius. Olandiečiai priešimilitaristai išreiškia pasipiktinimą, kad Amerikos valdžia tokia žiauri. Primeną, kad jeigu Amerikos kapitalistai taip elgis su kovojančiais darbininkais ir nesiliaus, tai juo greičiau jie sukurstys revoliuciją prieš savo viešpatavimą.

Turi būt panaikinta Augščiausio Teismo teisė paskelbti priešingais konstitucijai įstatymus, kuriuos išleidžia kongresas. Turi būt duota pereinamo karo kareiviams bonus (dovana)—atlyginimas. Didėsniais mokesčiais apdėt stambiuosius turtus ir pelnus. Pagerinti sąlygas moterim darbininkėm. Tai, žinoma, yra tik tuščia politikierių deklamacija, kad prisigaudyt darbininkų balsų per rinkimus.

Anglų Karo Skolų Komisija Atvažiuoja į Ameriką

Londonas— Gruodžio 27 d. išvažiuos į Jungtines Valstijas Karo Skolų Komisija. Tarp jos narių bus Anglijos išdymo lancleris Stanley Baldwin, anglų banko gubernatorius M. C. Normanas, ir kiti finansų specialistai. Jie arsis apie išmokėjimą karo skolų ir skolų nuosimčių Amerikai.

Reikia dėsiprotėti, kad jie prašys, kad Jungtinės Valstijos dovanotų Anglam dalį karo skolų, tuomet Angliai tokia pat suma dovanotų Prancuzijai, Italijai, Vokietijai ir kitom šalim.

Indianapolis.— "Amerikos Kristaus Bažnyčių Sąjunga" savo metinėj konferencijoj svarstė, kaip išgelbėti pasaulį nuo karo. Konferencija giriasi, kad jinai atstovaujanti 20,000,000 žmonių, priklausančių šimtui tūkstančių parapijų. Tuščios viltya. Tarptautinė santaika įvykds ne kuoniai ir bažnyčios, tik revoliuciniai, kovojanči darbininkai.

New Yorkas.— Pasklido netikros penkiasdešimtines. Jos išleistos ant vardo "Federal Reserve Bank'o" Ohio valstijos. Jungtinių Valstijų išdymas pataria būti atsargiems, imant penkiasdešimtines.

CHICAGO - LABIAUSIA PASILEIDĖS MIESTAS

183 paleistuvių namai.

Chicago.— J. T. Bowenienė ir Jessie M. Binfordžiūtė atrado Chicagoj 183 paleistuvystės namus, viešai varančius biznį. Jbs sako, kad Chicago yra miestas labiau ištvirkęs už Paryžių. Minėtos ponios yra narės Jaunimo Apsaugojimo Sąjungos.

TEISA 5 ANGLIAKASIUS, KAIPU "ŽMOGŽUDŽIUS"

Kaltina, kad dalyvavę žudyme streiklaužiu.

Marion, Ill.— Prieš priėmusiųjų teisimą pastatyti penki unijistai angliakasiai iš Herrino, Ill. Jie kaltinami žmogžudystėj; kapitalistų advokatai įrodinėjo, būk jie dalyvavę angliakasių susirėmime su streiklaužiais, kur buvo nudėta 19 skebų. Kaltinamųjų vardai: Otis Clark, Bert Grace, Joseph Carnaghi, L. Mann ir Peter Hiller. Angliakasių advokatas A. W. Kerr užgina, kad jie būtų buvę bent arti vietos, kur susikirtimas įvyko tuo laiku. Kad jie ten nebuvo, jis žada įrodyti šimtais liūdytoju.

MASKVOJ IŠRINKTA 110 NE-KOMUNISTŲ

Maskva.— Sovietų atstovų rinkimuose Maskvos mieste išrinkta 1,498 Komunistai ir 110 ne-komunistų. Rinkimuose, žinoma, galėjo savo balsą paduoti tik darbininkai ir asmenys, tarnaujanti visuomenės įstaigose. Privačiai bankininkai, samdytojai ir visokie vertelgos neturi rinkimo teisių Sovietų Rusijoje.

DARO KOMEDIJĄ IS BYLOS PRIEŠ GENERALĮ PROKURORĄ DAUGHERTY

Washingtonas.— Atstovų buto ("kongreso") teisimo komisija tyrinėja skundus prieš Daugherty, Jungtinių Valstijų generalį prokurorą (Attorney General), Keller'is ir keli kiti kongresmanai, kaip jau žinoma, apskundė Daugherty, kad jis netraukia į teisimą kapitalistus, fabrikantus, nors jie karto metu nusuko valdžiai šimtus milijonų dolerių; kad jis sulaužė Amerikos konstituciją, išduodamas tokią teismą drausmę ("indžionkšną") prieš streikuojančius gelžkelių darbininkus;

kad jis panaikino įstatymus, kurie buvo išleisti apsaugojimui gelžkelių darbininkų ir keliautojų, ir t. t., ir t. t. Kongrese tardymo komisija savo didžiumoj (Volsstead, Ralston ir kt.) teisina ir baltina generalį prokurorą Daugherty ir skundus nuolat vadina nepamatuotais. Nekreipia dėmesnė į darodymus apie nedorą veikimą šnipo Wm. Burnso, Daugherty'o įrankio. Būtų didelė naujiena, kad varnas varnui į akį kirštų.

DARBIEČIAI ATSTOVAI SUKELĖ TRIUKŠMĄ ANGLIJOS PARLAMENTE

Nes Valdžia Permažai Paskyrė Pinigų Susėlpimui Bedarbių

Paskirta \$4,600,000, gi Bedarbių yra 1,500,000

Komunistas grumoją, kad darbininkai spėka pasiims, ko jiems reikia.

Londonas.— Anglijos valdžia paskyrė \$4,600,000 susėlpti bedarbiams. Bedarbių gi Anglijoj šiuo laiku yra ne mažiau, kaip pusantro milijono. Žemajame parlamento rume darbiečiai atstovai sukėlė didelį triukšmą, kad valdžia taip begėdiškai mažai skiria bedarbiams. Darbiečiai kumštis grumoją ministeriam ir kitiem valdžios atstovam, sėdintiame parlamente.

Komunistas atstovas J. T. W. Newbold'as pareiškė: "Jeigu valdžia nepatenkins mūsų reikalavimų pagą konstituciją, tai mes patys pasitenkinsime tuos reikalavimus, nepaisydami konstitucijos. Mes, jeigu reikės, kovosime gatvėse."

Kadangi konservatų (atvirų atžagareivių) ir liberalų yra didelė didžiuma parlamente, tai, žinoma, jie užgyrė valdžios pasiulymą — 4 milijonus 6 šimtus tūkstančių dolerių milijonui penkiems šimtam tūkstančių bedarbių.

NĖRA PARLAMENTINĖS NELIEČIAMYBĖS KOMUNISTAM PRANCUZIJOS

Teisiami du komunistai už straipsnį, kaip "maistininkai".

Paryžius.— Prasidėjo byla komunistų parlamento nariu Marcel'io Cachin'o ir Vaillant-Couturier'o. Teisiami, kaip maistininkai, už jų straipsnį, kuris buvo išspausdintas viename komunistiniame žurnale, munistai argumentuoja, jie turi neliečiamybę parlamento nariai; dabar negali būti teisiami. Bet teismas nepažino komunistam parnės nepaliečiamybės Cachin dabartiniu Maskvoj, o Vaillanturier'as stoji į te

URUGUAJAUS PREZIDENTAS DVIKOVOJ

Montevideo, Urugujus.— Dr. Baltasar'as Brum'as, Urugujaus respublikos prezidentas, turėjo dvikovą (duelį) su daktaru A. Herrera. Sausdėsi iš pistaliety. Nei vienas, nei kitas nei kiek nenukentėjo.

Prezidentas Brum'as buvo įsėideš, kad Herrera kaltino jį suktybėje. Herrera buvo paskleides gaudus, kad laike rinkimų Brum'as papirkinėjęs balsuotojus ir su pagalba savo šalininkų klavėjęs balsus, paduotus už Herrera. Pastarasis irgi kandidavo į prezidentus.

Dvikovos Urugujaj yra neuždraustos. Prezidentas Brum'as buvo įsėideš, kad Herrera kaltino jį suktybėje. Herrera buvo paskleides gaudus, kad laike rinkimų Brum'as papirkinėjęs balsuotojus ir su pagalba savo šalininkų klavėjęs balsus, paduotus už Herrera. Pastarasis irgi kandidavo į prezidentus.

ZUVO 14 ANT GELŽKELI

Houston, Texas.— Suskūle du traukiniai tie Humble, Tex. 14 žmonių u mušta ir 40 sužeista.

GUBERNATORIŲ BLAIVYBES KONFERENCIJA

Washingtonas.— Prezidentas Hardingas šaukė gubernatorių konferenciją. Jo tikslas — bendrai suvalstybių gubernatorių išdirbti planus, kaip mingai naikinti alkoholdirbimą ir pardavinėjimą, kaip vykdyti blaivybės tymą.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 2272.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvientyose, Valstijose ir Kanadoj — metams \$6.00; pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams — \$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00
Brooklyne per pašta siunčiant metams \$8.00; pusei metų — \$4.00.

APŽVALGA

VILNIUS UZMIRSTAMAS, BET KLAIPĖDA...

Dar nelabai seniai visa Lietuvos ir Amerikos lietuvių spauda buvo užpildyta šauksmais: Gelbėkime Vilnių! Dėkime aukas Vilniaus atvadavimui! Bet dabar jau Vilnius užmirstamas, jau jis paliekamas Lenkijai. Tuo tarpu tapati istorija kartojasi su Klaipėda: visur rašoma apie Klaipėdą, visur šaukiama gelbėti Klaipėdą. Vienok iš visko matosi, kad ir su Klaipėda bus tas pats, kas atsitiko su Vilniumi.

Lietuvos patriotai turėtų žinoti, kad dabar į šūkavimus niekas nekreipia jokios dėmes; dabar tik su jėga skaitosi, o tuo tarpu Lietuvos ura patriotai kaip tik su savo jėga ir negali pasirodyti.

Jeigu jau Lietuva nepajėgė Vilnių išlaikyti, kuomet jai Tarybų valdžia, atėmus iš Lenkijos, atidavė, tai ji apie Klaipėdą nei nesvajoją.

UZ KĄ McADOO GAVO \$5,000.

Kuomet politikieriai savo tarpe pradeda barties, tuomet geri žmonės daug teisybės patiria.

Viename Kauno laikraštyje išduodama štai koks sekretas:

„J. Vileišis, kai buvo Lietuvos atstovu Amerikoje, išmokėjo \$5,000 Lietuvos pinigų vienam iš didžiausių Demokr. Partijos lyderių MacAdoo, kuris yra aspirantu į Amerikos prezidentus. Jisai yra priešas republikonų... Ponas Vileišis, to visai nepermatęs, metė kai balon \$5,000 valstybės pinigų...“

Tai, mat, kuriems galam eina Lietuvos darbo žmonių pinigėliai. Bet kas bus tada, kada patirsime apie Carneckio užkulisinius darbelius.

KRAŠTUTINYBĖS SUSISIEKIA.

Kaip kam gali išrodyti, kad I.W.W. unija baisiai skiriasi nuo Am. Darbo Federacijos. O ištikrųjų tai politika abiejų unijų vadų yra labai panaši.

New Yorko „Volkszeitung“ nurodo, kad dviejuose pamatiniuose dalykuose, būtent pažiūroj į politinį veikimą ir tarptautinių ryšių nustatyme A. D. F. ir I.W.W. eina tuo pačiu keliu.

I.W.W. unija savo pastarajame suvažiavime nutarė nesidėti prie Raud. Unijų Internacionalo. Taip jau daro ir gomperšiečiai iš A. D. F. Bet I.W.W. nutarė neprisidėti ir prie taip vadinamo sindikalistų Internacionalo, nes jįsai stoja už sabotažą, o I.W.W. sakosi tiki į „galia ekonominio solidarumo.“

Koks jau čia, po plynių, solidarumas, jeigu atmeta visi tarptautiniai ryšiai. A. D. F. eina ir prieš Maskvą ir prieš Amsterdamą.

Abidvi tuodvi unijos atmeta savystovį politinį vei-

kimą. „Darbininkams nereik savo klesinės partijos“ — po tuo rašosi Gomperšas ir dabartiniai vadai I. W. W.

REIKALAUJA STEIGTI DARBININKŲ IR VALSTIEČIŲ VALDŽIA.

Lietuvos Seime yra penki darbininkų ir mažžemių valstiečių atstovai. Nors jie ten didelėje mažumoje, nors su jų balsais buožių atstovai nesiskaito, vienok jie savo darbą varo pirmyn. Kaip tik spėjo Seimas atsidaryti, tuojaus tie penki atstovai atsisaukė į socialdemokratų frakciją, valstiečių sąjungą ir lenkų darbininkų frakciją, kad jie eitų kartu su jais ir Lietuvoje sudarytų darbininkų ir vargingųjų valstiečių valdžią. Ta valdžia pirmiausiai veikturėtų padaryti:

- 1) Pažabojimas buržuazijos; 2) netiesioginių mokesčių panaikinimas; 3) konfiskavimas visų dvarų ir išpardavimas jų bežemiam; 4) laiduoti faktinai visas piliečių laisves.

Rodosi, su šitais reikalavimais turėtų sutikti ir liberalai, kurie visuomet gūriasi kovoją už darbininkų ir vargingųjų valstiečių reikalus. Bet kaip greit pasirodė toks atsisaukimas, taip greit liberalų organas „Lietuvos Žinios“ piestu stojo. Jos tuojaus ėmė reikėti, kad Lietuvoje norima įvesti tokią tvarką, kokia dabar Rusijoje esanti, kad tie darbininkų atstovai norį sugriauti Lietuvos valdžią, sunaikinti šalį ir t.t.

Mūsų liberalai iš „Vienybės“, pritardami „Lietuvos Žinioms“, ve kà nuo savęs pridūrė:

„...Tik su paskutiniu punktu galima sutikti, kadangi spaudos ir sąžinės laisvės Lietuvoje nėra. Bet ir tai jokios laisvės nereikia duoti tiems, kurie eina prieš lietuvių tautos nusištamą gyventi savoje nepriklausomoje valstybėje. Tie yra tautos priešai ir jiems jokių laisvių nereikia.“

Vadinasi, „Vienybė“ užgria dabartinės valdžios visus žiaurumus, pavartotus prieš darbininkus ir jų organizacijas; priaria, kad ir toliau būtų darbininkai kėmsami į kalėjimus, šaudomi, o jų spauda smaugiama. Tik ji nepitaria, kad buožių valdžia kaip kada pabara dvarponių atstovus — Voldemarą, Smetoną ir kitus ir kaip kàla jų spaudą siek tiek paliečia. Bet reikia atsiminti ir tą, kad buožių valdžia juos „varžo“ ne todėl, kad jie yra dvarponių atstovai, ne todėl, kad jie gini dvarponių reikalus, bet todėl, kad jie, būdami mažumėje, veržiasi valdžion ir valdžios atstovus kritikuoja.

Kà atsakė socialdemokratui, tuo tarpu neteko pastebėti, vienok mes linkę manyti, kad ir jie neprisidės prie darbininkų atstovų išstatytų reikalavimų.

NAUJAS HUMBUGAS

Vincas Kudirka savo „Tėvynės varpuose“, kurie ėjo feljetonais senajam liberalų „Varpe“, anuomet rašė, kad į Ameriką iš Lietuvos bėga tik tie, kurie yra „išdykėliai, kvailiai arba tinginiai.“

Nabagas, tasai Kudirka! Kas gi jam tuomet galėjo pakūždėti į ausį, kad ateis gadyne, kuomet net tokie politiniai bežmėnai, kaip Ivaškevičius, Norkus, Karšokas ar Vencius taps garbingais patriočais tikrai todėl, kad pasaulio karalium yra Amerikos doleris!

Ivaškevičius — oratorius ir veikėjas! Jūs, bostoniečiai, žiūrėkite, kad jūsų pilvas nesprogtų del juoko! Bet duok žioplam žmogui dolerių ir Lietuvoj jįsai valgys pietus Kauno Versalio hotely su pirmuoju Lietuvos ministriu (kuriam tikėtų gal činas barabanščiko!)

Jau du ar trys metai, kaip mes girdim vis tą pačią melodiją. Važiukite Lietuvon, dėkitės biznius, suamerikonizuokite Lietuvą, uždegtkite ją iniciatyva, išbudavokite milžiniškus namus!

Nuo to baisaus kudakavimo, tarytum, ims ir grius tamsybės, konservatizmo sienos ir visa Lietuva užsidegs elektrine energija! Juk ir himne sakoma: tėvyne — tu didvyrių žemė!

Lietuvos buržuazija daug ko tikėjosi iš Amerikos lietuvių buržuazijos, bet susilaukė tik kelių tuzinų bloferių, vėjo neštų ir pamėštų padarų. Amerikinė buržuazija nieko nedavė Lietuvos šaliai, kaip tokiai. Jeigu keli gešeftmacheriai a la Norkutis (kuris čia, Amerikoje, lošė rolę devinto vandens nuo kieseliaus) ar Kazlas švaistosi po Kauną, jeigu keli tuzinai patriotiškai nusidažiųjų Jurgių Spurgių lobsta iš spekuliacijos, tai šalies ekonomikai nei kiek nėra nuo to sveikiau.

Ir todėl saldžiai pakvototi norisi, kuomet suakmenėję savo rimtume laikraštiniškai iš „Tėvynės“ ir „Vienybės“ kalba apie Amerikos lietuvius, reemigravusius Lietuvon, kaip apie sriovę, kuri gali sutvarkyti Lietuvos reikalus...

Jeigu jau senis Sliupas pradėjo žlembti; jeigu Žemaitė ir mirdama dejavo del anarchinės tvarkos Lietuvoje, jeigu Liutkauskai ir Bradėiuliai tekini bėga iš Panemunio rojaus į dolerio šalį, tai kà jau ten padarys Lietuvai gero toksai, anot Duonelaičio, „glupas daktas“, kaip Ivaškevičius, arba tokia Baltimorės ponitė, kaip Venciuvienė! Juk vištom ant juoko stato save tie atstovai „Amerikos lietuvių“. Pilypiais kanapėse jie gal ir tiktų būti, bet ne kuo kitu.

Kaipgi galima serioziškai kalbėti apie sąją gešeftmacherių ir sąją politinių ignorantų! Faktas yra tas, kad net gryojo biznio sriptyje Yčai ir Vailokaičiai supliekė amerikonus. Buržuaziškai Lietuvos politikai

buržuazinė Lietuva nedavė beveik nieko.

Ir argi tas neliūdija dvasios nusūsima tų Lietuvos patriočų, kurių pranokėjus net Kudirka vadino žiopliais ir tinginiais? Tik tiek, mat, kad toms akloms vištoms kliuvo Amerikos dolerinis grūdas. Kuo kitu jie negali nei pasipuošti, nei pasididžiuoti.

Ne Amerikos buržuaziniams daktarams pagydyti sergancią Lietuvą. Tie daktarai tai šundaktariai. Tie jųjų rengiami suvažiavimai Kaune, kur su tokiu pathosu ir išdidumu kalbama apie amerikiečių misiją, neverti nei lukšto išvalgyto kiaušinio. Bet jie, tačiau, parodo vieną dalyką. Buržuazinė Lietuva jaučia, kad ji stovi beveik ant pražuties krašto.

Jeigu jau šlūoti purva iš Lietuvos, tai šlavimas reikia pradėt nuo zakristijų ir klebonijų, nuo žvalgybos ir policijos nuovadų, dvaruose ir buožynėse. Čia reikia geležinės, piktos rankos ir labai sumaningos galvos. Mes patikime, kad tą darbą atliks Lietuvos biednuomenė, vadovaujant komunistams. Tos rūšies darbą, tos rūšies darbo pradžia ir mes remiame.

Dėdelė.

ANT GREITUJŲ

J. Butėnui nereikėjo dainuoti Pittsburgo tautininkams. „Lietuva tėvynė mūsų“ nėra darbinikiška daina.

Apie šnipo Pilėno bėdas ir plenus žinių galite rasti socialistiniame menševistiniame „Keleivy“

Plėno Trusto prezidentas teisėjas Gary rašo ilgą straipsnį žurnale „System“. Jįsai prirodinėja, kad Amerikoje dabar geri laikai, tik visa bėda esanti tame, kad pelnai esą permaži. Dejuoja jįsai ir del taksų. Bet — „Prezidentas suprato, kad mokesčių našta turi būti palengvinta.“

Neseniai visa Amerika išplėtė akis iš nuostabos deli nesvietiškų pelnų įvairių žibalo kompanijų, vilnų trusto ir kitų trustų. Bet Gary ir to dar negana. Nepasotinamas tų žmonių apetitas.

Tūla ponitė iš Wisconsin rašo laišką į menševikų N. Y. „Call“a, kuriame pasakoja, kaip didžiai ji darbuojasi del paliuosavimo politinių kalinių. Girdi, parašiusi laišką Hardingui.

Milžiniškas darbas, ar ne — parašyti laišką Hardingui, kurį šis numetė į gurbę!

Tai vis menševikiški kovos būdai.

Dailė yra bepartvyiška — pasakė Francijos vidurinių reikalų ministeris, duodamas leidimą Maskvos Dailės Teatro artistams surengti visa eilę spektaklių Paryžiuje.

O dar pereitais metais dailė buvo bolševikiška, nes Saliapiniui nepavyta įvažiuoti Francijon.

Ne pažiūra į dailę pirmainė pas Francijos ponus, bet aštri rusų politika privertė juos skaityties ir su rusų daile. Štai kame dalykas.

„Volkszeitungai“ praneša iš Petrogrado: miestas buvo nupuoles iki 600,000 gyventojų. Dabar jau vėl gyvuoja. Turi virš 900,000 gyventojų.

Lauksime, kada Petrogradas pasivys Maskvą.

Vidutiniškai imant, kiekvienas Amerikos kareivis ir Jureivis lankosi bažnyčioje 12 sykių į metus.

Militarizmas be dievotumo nėra militarizmas. Kol kareiviai eina bažnyčion, tol valdžia gali jais pasididžiuoti.

Paskutiniai Clemenceau žodžiai, išvažiuojant iš Amerikos: bus karas, bus karas, jeigu Amerika nepadės!

Be Amerikos bus karas, o su Amerika karas bus dar greičiau.

Lenkijos prezidentu išrinktas Narutavicius. Jįsai yra pilsudskininkas, socialistų patriočų draugas. Taigi, santikiai su Rusija ir Lietuva nebus geresni.

„Komunistai“ sturmuoja Clevelando konferencija — tokį antgalvį dėda N. Y. „Times“. Ir to kapitalistų laikraščio simpatija pilnai atidudoma dešimajai konferencijos daliai.

Kapitalistams rūpi, kad tik Darbo Partija būtų nesutverta. Tas rūpi ir politiniams darbo vadams.

ZIGZAGAI

„Naujienu“ redaktorius pripažino V. P. teisybę, kuris rašė „Laisvėje“, kad didelė didžiūmą kriminalistų neį kalėjimus reikia sodinti, bet gydyti, nes kalėjimai jų nepataiso. Vienok jis klausia, kaip V. P. teisingai mintį suderinti su „Laisvės“ pozicija, kuri pritaria Rusijos Tarybų valdžios darbams, o pastaroji kaip tik socialistus revoliucionierius ir socialdemokratus sodinanti į kalėjimus.

As čia „Naujienu“ redaktoriumi pasakysiu mažą sekretelį: labai negerai daro Tarybų valdžia, sodindama į kalėjimus socialistus, revoliucionierius ir socialdemokratus. As pilnai sutinku su „Naujienu“ redaktoriaus išreikšta nuomone, kad ir juos reikia gydyti, todėl ir ton sodinti į kalėjimus. Tarybų valdžia turėtų juos pasiūsti į bepročių namus gydymui.

Muzika gal ir yra meliška maistu, bet apsaiverius pareikia reikalas kepenių ir rūkytų lašinių.

Mes gal nelabai pasididžiutuome, jeigu patriočai, kę apie mus mano tie žmonės, kurios mes laikome kvailiais.

„GYDYS“ NUO RADIKALIZMO

Amerikos buržuazija kankina radikalizmo baimę. Ji dieną ir naktį daugiau nieko ir nemato, kaip tik baidą raudoną šmėklą ir todėl vien tik galvoja, kaip paskėmingiau kovojus su ta šmėkla, kaip ją greičiau pralalinus.

Atsitarant kongreso posėdžiams, Jungtinių Valstijų prezidentas Hardingas rekomendavo išleisti naują įstatymą, varžantį svetimšalius. Jis prisimygęs piršo, kad visoje šalyje reikia įvesti del svetimšalių registraciją, kad jie, be vietinės valdžios žinios, niekur negalėtų persikelti, kad persikeldami iš vienos vietos į kitą, duotų žinią policijai ir kad pribuvę į naują vietą tuojaus vėl užsiregistruotų. Kitai sakant, Hardingas rekomendavo uždėti ant svetimšalių aštrią policijos priežiūrą ir juos visus laikyti kaip kalinius. Jo ir kitų supratimu, svetimšaliai yra priežastimi visų nelaimių, kokias tik šios šalies buržuazija patinka. Jeigu svetimšaliai būtų suvaržyti arba į belaisvių logerius uždaryti, ir darbininkų judėjimas išnyktų, o kapitalistai ir buržuazija galėtų lengviau atsikvėpti.

Darbo ministeris Davis, išduodamas kongresui memorandumą, vėl apsisotojo ant svetimšalių ir vėl piršo receptus gydymui jų nuo radikalizmo. Kad šaliai būtų registruojami ir kad jie kasmet mokėtų tikras duokles, Davis pilnai sutinka, bet jis a dar toliau. Jis sako, kad visoje šalyje turėtų būti federalės mokyklos „gydymui“ svetimšalių „šaltinio radikalizmo“, kuriuo jie esą užsikrėtę. Šaltiniai būtinai privalo tas mokyklas lankyti ir „išslą“ arba „gydymą“ nuo radikalizmo, patys mokėti. Kas nelankys mokyklų arba lankyda galės už „mokslą“ užsimokėti, tas bus depon-

tuoks Darbo ministerio Daviso naujas receptas, šis dabar kongresui rekomendavo. Ar prezidento ir Davis'o receptai bus priimti, ar atmesti, arpu sunku kà nors konkrečio pasakyti, bet tik aišku, kad radikalizmo šmėkla mūsų buržuazijai ir valdžiai tarnaus neduoda ramumo, juos baisiai kankina. Je dabar mėtosi, blaškosi, klajoja ir jėško visodury, kaip išsigelbėjus nuo tų baisių galliucinacijų, rekomenduodami visokius receptus kovai prieš radikalius, jie taipgi neužmiršta ir „savųjų“ darbininkų. Tas pats Darbo ministeris Davis rekomendavo išleisti naują įstatymą, draudžiantį darbininkams streikuoti ant gelžkelių, kasyklose ir kitose esė pramonės šakose. Vadinasi, ir čia norima darbininkams užnerti kilpą ant kaklo ir juos smaugti. Darbo ministeriui ir kitiems jo kolegoms neužtenka tų priemonių, kurie dabar yra, jie nori dar aršesnių priemonių; jie siekia jau to, kad streikus padariusius darbininkus ir kad kiekvieną darbininką, pasikėsinusį streikuoti, galima būtų tuojaus, be jokių ceremonijų, įman įkišti ir ten laikyti. Amerikos „demokratinė“ vyrai nori išleisti tokius įstatymus, kokie jau seniai yra Japonijoje ir kurie jau baigia atgyventi savo žemių. Juk Japonijoje įstatymais draudžiama darbininkams streikuoti, draudžiama kurstyti prie sterikų, o as išdrįsta prasizengti prieš tokį įstatymą, tas tuojaus išduria kalėjime. Amerikos valdžiai, matomai, tokie įstatymai labai patinka ir dabar ji stengiasi juos čia gyveniman įvesti.

Bet ar Japonijos valdžia tokiais savo įstatymais augė darbininkų judėjimą? Nieko panašaus. Ten darbininkų judėjimas kaip ėjo, taip ir tebeeina pirmyn, darbininkai streikavo, taip tebestreikuoja. Lyginant nepasmaugė ir komunistinio judėjimo, kuris vis labiau ir labiau plečiasi ir vis buržuazijai daugiau ir daugiau baimės teikia. Taip pat nepasmaugės darbininkų judėjimo ir Amerikoje, nepaisant, kad ponų Hardingų, Daviso ir kitų visi siūloni receptai kovai prieš darbininkus, kovai prieš svetimšalius būtų priimti ir įstatymais padaryti. Darbininkų judėjimą kelia ne svetimšaliai, bet pats gyvenimas, ta tvarka, kurią dabar Hardingai ir Davisai taip karštai gina.

V. P.

ANGLIAKASIŲ SKYRIUS

Šalies Augščiausias Teismas Aukoja Piliecius Kasyklų Kapitalistams

Leidžia kasyklų savininkams rausti miestų pagrindus, gramsdinti namus, mokyklas ir tt.

Jungtinių Valstijų Augščiausias Teismas padarė įdomų nutarimą, kuris naudingas kasyklų savininkams; bet jis užtat lemia pavojų, nelaimę, nuostolį kasyklų darbininkams ir šiaip piliečiams.

Kalbame apie Augščiausio Teismo patvarkymą, kad kasyklų savininkai, traukdami iš kasyklų anglį, gali visai nepaisyti, kad įgrūvams kasykla, kad delei to turės išsmukti žemėn namai, stovinti virš kasyklų; kad turės desėtkai gyventojų žūti, kad pačių anliakasių gyvybę bus aukojama.

Visi busime girdėję, kaip Pensylvanijos valstijos nūgrimsta, prasmenga ne tik paprastai gyventojų namai, bet ir mokyklos, bažnyčios ir įvairios kitos viešos įstaigos. Ta istorija puikiai žinoma Pensylvanijos miestams ir miesteliams, po kuriais yra anglies kasyklos.

Per visą dvidešimtį metų darbininkai, vidutiniai ir smulkieji biznierių kasykliniuose miestuose ir miesteliuose toj valstijoje kovojo, kad būtų išleistas įstatymas, idant suvaldytų kasyklų savininkus; kad neišstų antru sykiu kasti anglį, kur jinau sykiu jau buvo imta, kiek buvo tuomet galima.

Mat, kasyklų savininkai įsitaisė grįžti atgal į kasyklas, kurios jau buvo pirmiau išnaudotos, ardyti vietas, kurios buvo paliktos, kaip spyriai nuo įgrūvimo, kaip anglies ir uolos stulpai, kurie neleistų įdubti kasyklos lubom. Savininkai vėl įsitaisė knisti, rausti tas vietas ir traukti anglį; tuo būdu palieka be ramsčių storesnius ar plonesnius žemės sluogsnius virš kasyklų.

Vienur palengva įdumba, o kitur umai įgrūva. Tokių atsitikimų daugiausia buvo Serantono mieste; netruko jų Shenandoryj ir kitur.

Įgrūvimai nuolat žmones gąsdino; ir taip jiems įkyrėjo, kad jie per rinkimus dažnai balsuodavo už žmones, kurie žadavo darbutis delei pašalinimo to negerumo.

Na, paražiau, 1921 metais ir buvo išleistas Pensylvanijos valstijoje Kohlerio įstatymas prieš tokią kiauylstę kasyklų savininkų.

Kasyklų savininkams išsuprantama, negalėjo patikti. Jie tuoj sudado, kad jis būtų panaikintas. Dalykas atsidurė Pensylvanijos Augščiausiam Teisme. Anglies baronai pasisamdė gambiausius advokatus, kad įrodyt vyriausiam valstijos teismui, kad Kohlerio įstatymas esąs "priešingas konstitucijai" ir, kaip tokis, turi būti panaikintas. Augščiausias valstijos teismas prisivengė žmonių, nenorėjo

jų perdaug sukiršyt. Teisėjai bijojo, kad balsuotojai kitą sykį nepavarytų iš vietos juos pačius ir jų sebrus. Todėl Pensylvanijos valstijos Augščiausias Teismas ir pripažino, jog Kohlerio įstatymas yra geras, ir sutinka su konstitucija Pensylvanijos ir visų Jungtinių Valstijų.

Bet kasyklų savininkai rankų nenuleido. Jie žinojo, kad yra dar augštesnis teismas, kurs nepriklauso nuo balsuotojų; kurio teisėjus nerenka piliečiai, o skiria Jungtinių Valstijų prezidentas, ir skiria visam amžiui, arba kol jie patys nepasitrauks. Kasyklų savininkams buvo aišku, jog Jungtinių Valstijų Augščiausias Teismas yra tiesioginis bernas stambiojo kapitalo; kad jis aukioja darbininkus, paprastus piliecius ir smulkus savininkus didžiajam kapitalui.

Ir Pensylvanijos kasyklų baronai neapsiriko. Jungtinių Valstijų Augščiausias Teismas daturėjo jų pusę; atmetė Kohlerio įstatymą, kaip "priešingą šalies konstitucijai." Davė, vadinas, kasyklų savininkams pilną teisę leisti skradžiai žemės ne taip turtingų žmonių namus, kapines, mokyklas ir drauge, suprantama, pačius tuos žmones.

ŠALA ANGLIAKASIŲ KODIKIAI

Charleston, W. Va.— Atėjus žimos šalčiam, dar labiau pablogėjo padėtis streikuojančių anliakasių ir jų šeimynų. Anliakasiai, kaip žinoma, apsigyvenę auklėniuose šėtruose. Tokie šėtrau nepridengia ne tik nuo šalčio, bet nē nuo sniego. Labiausia, žinoma, nukentčia kudukiai. Ypač, kad jiems stinga žmoniško drabužio.

Darbo Unijų Centras šiame mieste leidžia atsišaukimą po atsišaukimo, prašydamas aukų streikieriams ir jų šeimynom. Gauna tą atsišaukimų ir vadinamos "labdarybės" draugijos. Bet pažymėtinas dalykas, kad tie labdariai nē siulo galų neprisideda, kad palengvintų šalčio ir bado kančias bent mažyčiam kudukiam. Taisi vienintelis pagalbos šaltinis yra vieni darbininkai, kurie patys nesuduria galo su galu.

Aukos siunčiamos šiuo adresu: Secretarj - Treasurer Fred Mooney, P. O. Box 1332, Charleston, W. Va.

SOMERSET ANGLIAKASIŲ DELEGATAI WASHINGTONĖ

Kompanijos išmetė iš savo stubų 1,200 anliakasių šeimynų.

Washingtonas. — Čia atsilankė atstovai anliakasių iš Somerset apskrities (Pa.), kad pasimačius su preziden-

tu Hardingu. Jie ypač atstovauja tuos anliakasius, kuriuos kompanijos išmetė iš jų namelių. O Somerset apskritį jos taip pasielgė su 1,200 anliakasių šeimynų.

Apskritį dar tebestreikuoja 40,000 iki 50,000 anliakasių.

Išmėtytos iš kompanijų grintelių šeimynos iš pradžios buvo apsigyvenusios šėtruose, padarytuose iš skuduru. Šalčiam atėjus, jos persikėlė į tam tikras kazermes-daržines. Ši žieminė prieglauda įtaisyta dalinai darbininkų aukomis, o dalinai pinigais, paskirtais iš izdo Jungtinės Kalnakasių Unijos.

Darbininkai nieko daugiau nereikalauja, tik kad būtų pripažinta unija ir suteikta tos salygos, kurias turėjo 500,000 anliakasių pirm savo paskutinio streiko.

Afstovai streikuojančių anliakasių, žinoma, negaus jokios paguodos nei paramos iš prezidento Hardingo ir jo ministerių. Direktorius vienos iš tų kompanijų yra R. B. Mellon'as, brolis dabartinio Amerikos izdo ministerio.

Jeigu prezidentas neatkreips domės į anliakasių skundus ir reikalavimus, tai randsi keli kongresmanai, kurie žada pakelti tą klausimą kongrese.

Bet nėra ko gero laukti nē iš kongreso. Bet, žinoma, prezidentas ir kongresas būtų priversti skaitytis su Somerset apskrities anliakasių reikalavimais, jeigu juos rimtai paremtų Jungtinė Kalnakasių Unija, kaip kunas.

KALNAKASIŲ SKAIČIUS ČEKOSLOVAKIJOJ.

Čekoslovakijoje organizuotų amatines unijas darbininkų yra apie pusantro milijono. Tvirčiausia unija yra metalo darbininkų, kurioj ir jų šeimynų. Anliakasiai, kaip žinoma, apsigyvenę auklėniuose šėtruose. Tokie šėtrau nepridengia ne tik nuo šalčio, bet nē nuo sniego. Labiausia, žinoma, nukentčia kudukiai. Ypač, kad jiems stinga žmoniško drabužio.

LAISVOJI SAKYKLA

Redakcija už išreiktas mintis neatsako. Taipnamuose straipsniuose taiso tik gramatiškas klaidas, nepaliudama sintaksiškų, kad neįtikrinatų originalių mintį.

Ar verta važiuot Rusijon?

Man nesuprantamas d. Seno Vinco mėginimas suorganizuoti lietuviškų fermes, kad jie važiuotų į Rusiją. Drg. Senas Vincas laug naudingesnis Amerikos lietuviams darbininkams savo fejtonais ir savo sveikais nusikvatojimais ir savo lietuviškai amerikonišku optimizmu, negu savo kulturtreperyste Rusijon. Kad Senas Vincas yra naudingas darbininkams, tą žino visi. Bet kad iš jo išeitų geras agronomas Rusijai, tai dar labai sunku prirodyti.

Bėda su tais amerikiečiais, kurie mano, kad jeigu jie nuvažiuos į Rusiją, tai padarys ją laiminga. Čia jau savo rūšies pasididžiavimas. Rusijos žmonės patys sukurs sau laimę, o ne

emigrantai, iš kitur atvykę. Tai aksioma, tai negincijama taisyklė.

Ko Rusijai reikia? Pini-ginės pašėpos, mašinų ir nedidelio skaičiaus mechanikų. Tai ir viskas. Daugiau jai nieko nereikia. O kas link tų komunu, tai kiek iš jų buvo naudos, tiek iš jų buvo ir bėdos. Tik kelios jų prigijo, aklimatizavosi, o didžiuma iširo ir tik sudemoralizavo savo narius, suteikė argumentų buržuazijai ir tiek iš to buvo naudos.

Amerikos darbininkams ateities kovose lemta sulošti milžiniška rolė. Kodel nesirengt prie to darbo čionais? Tai yra geriausias rėmimas Rusijos, o medžiaginė parama, kurią mes teikiame Rusijai, galų gale, yra antraeilis dalykas.

Siųskim Rusijai traktorų, siųskim pinigų, dėkimės prie Rusų-Amerikiečių korporacijos. O ūkininkai Rusija turi ir be mūsų. Ir tie ūkininkai, kada turės gerų žemdirbystės mašinų, tai ir be mūsų pakels Rusijos ūkį.

Incognito.

Pirmutinis negrų vergų liuodas tapo atvežtas Virgijnijon 1619 metuose. Tai buvo pradžia siuntinėjimo Afrikos negrų pardavinėjimui į vergiją Anglijos kolonijose Amerikoje.

Brėžiamieji degtukai pirmu sykiu tapo pasekmingai padaryti Anglijoje 1827 m. Juos daryti išmanė tūlas vaistininkas.

Ekzaminuose kvailieji klausia tokius klausimus, kurių nē išminčiai negali atsakyti.

Oscar Wilde.

TAI KLAUSIMAS, KURIS TANKIAI PAS KIEKVIENĄ KŪLĄ: "Kur aš galėčiau surasti Dentistą kuris būtų teisingas, sąžiningas ir nebrangus?"

I tą klausimą atsako daktarai

L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE
Dentistai
226 BROADWAY
netoli Røbling St.
BROOKLYN, N. Y.

Dantys yra ištraukiami ir sutaisomi ant labai lengvų išlygų. Mokestis priimama dalimis.

Pirkite Šias Įdomias Knygas Dabar. Tai Dar Ir Dovanų Gausite!

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIŠ DALKUS.
236 pusl., su paveikslais, apdaryta. Kaina \$2.00.
Aiškiai ir teisingai aprašyta visas vyro lyties gyvenimas: lyties organai ir jų veikimas; lyties ligos ir kaip jų išsisaugoti; saugygotė; prostitucija; apsiėdimas ir šėmytinis gyvenimas; kaip iškinti vaikams lyties apsiėdimus ir t. t. ir t. t. Tai tik smūnėjimas kelių iš daugybės įdomių dalykų, kurie toje knygoje aiškiamai. Kiekvienas jaunikaitis ir vedęs vyras turi šią knygą turėti.

Tačiau šios dvi knygos lyg ir viena kita papildė ir kaip vyras, taip ir moters privalo jas abi turėti, nes dažnai prireikia naudotis vienos ar kitos knygos pamokymais. Abi knygos parašytos lyties klausimų tyrintojo D-ro W. J. Robinsono.

Siųskit tas knygas į Lietuvą, gimtinės ir draugams — Joms nėra kur tokių knygų gauti. Lietuvos cenzūra tas knygas įleidžia.

Pinigus ir reikalavimus atsiųskite šiuo adresu:
J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

DOVANOS. Visiems, kurie pirkė šias abi knygas iki šio mėnesio pabaigos, dovanai pridėdama įvairių knygelių vertės 60c. Kurie pirkė šie kurį vieną knygą, gaus dovanai knygelę vertės 25c. Pasakubinkite!

Telefonai: Stagg 2570. Stagg 1010.

J. BRETTSCHEIDER'S APTIEKA

Tai seniai lietuviams žinoma APTIEKA kur receptai išpidomi atyžiai ir patyrusių aptiekorių. GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

500 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Phone: 4711 Market.

Smith's Furniture Co

VISŲ LIETUVIŲ ŽINIAI

Didžiausia lietuviška rakan-dų (furniture) krautuė gyvuojanti jau 9 metai sumanė pritraukti kiekvieną lietuvių prie tos krautuė, pardaviant šėrus. Šėrai pasiduoda po \$50.00.

Mūsų krautuėj yra geriausias rūšies rakan-dų ir už pigią kainą. Rakan-dus pristatom visur, visai veltui. Naudojites progą, pirkdami rakan-dus ar šėrus. Del platesnių žinių kreipkitės laiškais ar ypatiskai.

SMITH'S FURNITURE CO

54 Academy St. NEWARK, N. J.

Bell Phone — Poplar 7645.

A. Stankus
Geriausias Lietuvis

GRABORIUS
1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

LAIDOJU NUMIRUSIUS ANT VLSOKIŲ KAPINIŲ TIK UZ 100 DOL. Dėduu grabą, karavaną, automobilij ir išvą nuo pat pradžios iki pabaigai patarnavimą tik už 100 dolerų.

Phone Cypress 3980.

OSVALDAS KIBURIS
Užliakė Pulkiasis LIETUVIŠKĄ VIEŠBUTĮ, gamina geriausias užkandžius, todėl kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuosij į East New York, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas **OSVALDĄ KIBURĮ** 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York)

Ar jau turi knygą įžangą į Politinę Ekonomiją?

Ar jau turi knygą įžangą į Politinę Ekonomiją?

Telefonas: Greenpoint 6812

LIETUVIS DENTISTAS
DR. A. PETRIKA

229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y. Viršuj Dausoros Vaisitines

Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. Penktadieniais, sekmadieniais ir švenčių dienomis tik pagal sutartį.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams.
Čia randsi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose gausima pirkti vaistus daug prielaimame kainai, negu kas kitur, ypač labai dabartinė krišis laikas.

M. A. KISHON,
Aptiekorius Savininkas,
8701 JOS. CAMPAG AVE. ir 5046 CHENE ST., — DETROIT

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

Iš New Yorko tiesiai į Hamburgą

Greičiausias susisiekimas su C. Europos priplaukoms LAIVAI ISPLAUKIA KIEKVIENĄ KETVERGĄ nuo doko 86 North River, 46 St. New York, 12 v. diena. Kajutos su dviem, trim ir keturiom lovom ant visų šitų laivų. Didelis valcomasis kambarys, rūkym kambarys ir ruimingas dekas del 3-ėjos klėses kelis rinkti. Garbavimai "Hansa", "Bayer", "Wuertember" ir "Mount Clay" irgi turi kelias atskiras kajutas.

Laivas MOIN CLAY išplauks Gruodžio 21 Pradžioj kovo mėnesio 1923 m., du trijų šriubų laivai Resolute ir Reliance, kurie veža 1, 2 ir 3 k. keliauninkus išplauks kiekvieną antrą ketvergą. Gavimui vietos kreipkitės pas mūsų autorizuotus agentus, arba pas

UNITED AMERICAN LINES, Inc.
39 Broadway, New York.

Sveikata, Stiprumas, Energija
Del VYRU ir MOTERŲ

Vertesnė Už Auksą

Turtingiausias žmogus silpnos sveikatos, atiduotų visą savo turta idant tik atgavus savo sveikatą. Sveikata yra sugražinama per mano gydymo būdą — tiesioginiu kraujo jėrkimo. Atgavus sveikatą, atgausi stiprumą ir energiją. Kada jū ta viską atgausite, tai būsite dėkingi man, kaip ir daugelis kitų. Jeigu jū turite kokią naują arba užsėmėjusią ligą, kuriai yra reikalingas atydas gydymas, tai nepadarysite klaidos atėdamas pas mane.

VIENOS SAVAITES GYDYMAS.
Po vienos savaitės gydymo ir atstargaus išegzaminavimo jū patys persitikrinsite apie pasekmes.

JEIGU JUS KENČIATE nuo nervų suirimo, kvailio, silpnumo, kraujo ir odos ligų, Akių mirgėjimo, praetos atminties, silpnų ir nepastovių nervų, bėmiegės, skaudėjimo sprando ir nugaros, reumatizmo, puslės ir inkstų nesamagumų, skilvio adirbimo, neužalgijos ir vidurių užsitęėjimo, ATEIKITE PAS MANE.

Su pagelba mano naujausiu gydymo būdu, aš sugražinsiu sveikatą kaip ir daugelis kitų kad sugražinau.

Dr. HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York priėšais Tammany Hall.

Ofiso valand.: Nuo 9 ryte iki 4 po piet. Vakaraus: nuo 6 iki Nedėldieniais ir švenčių dienomis: nuo 10 ryte iki 1 po pi.

Ar jau turi knygą įžangą į Politinę Ekonomiją?

Ar jau turi knygą įžangą į Politinę Ekonomiją?

Kiekvienas, kuris tik nori stoti eilėse klesiniai susipratusių darbininkų, ir nori pažinti aiškioje šviesoje savo klesos reikalus, — būtinai privalo perskaityti šią svarbią **BOGDANOVO** knygą

IZANGA Į POLITINĘ EKONOMIJĄ

Šią knygą neužtenka tik perskaityti sykį ir jau viskas. Ją reikia skaityti ir studijuoti kelis sykius, jū turi studijuoti ne tik pavieniai, bet ir įvairiose lavinimosi susirinkimuose. Joje yra išaiškinta tie dalykai, su kuriais mums reikia kasdien susidurti ir diskutuoti juos.

Knyga gražaus formato, puikiais audkle aparais. KAINA \$1.50.

Drėtais popieriniais aparais Kaina \$1.00.

Užsisakant adresuokite:

"LAISVĖ"
46 TEN EXCK STREET, BROOKLYN, N. Y.

Perskaityk knygą įžangą į Politinę Ekonomiją

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. Kaškiaučius.

Pleiskanos galvoje.

D-gas F. B-a rašo. — Ma-
 onėsite atsakyti per "Lais-
 vę", kokios gyduolės ge-
 ausia gali išnaikinti pleis-
 anas iš galvos. Galvą maz-
 ju beveik kas dieną, bet
 pleiskanos vis tiek neišnyks.
 Kaip pakasai galvą, tai
 arytum kokių riebalų pil-
 os panagės.

Atsakymas.

Vaistų nuo pleiskanų yra
 kokių, bet vien tik vaistais
 pleiskanos išnaikinti beveik
 negalima. Mažai, pleiska-
 nų galvoje atsiranda daž-
 niusia delto, kad kraujo
 cirkuliacija po odos sluogs-
 nis, kur plaukų šaknelės
 odinta, yra silpnoka, ir
 pasidaro ne tokia gaivi
 minkšta. Pleiskanų yra
 su, kaip milteliai, ir rie-
 kad net krūvon sulimpa.
 tai ką jūs darykite. Iš-
 ykite gerą šepetį (ar du)
 dažnai juo galvą šukuoi-
 t, t. y. ne vien tik rytais,
 ir per dieną, kada tik
 taiko proga. Nuo daž-
 šukavimo šepėčiu dau-
 tiau kraujo ins rastis po
 galvos oda, oda pasidarys
 veikesnė ir pleiskanos ins
 ykt. Šepetys reikia karts
 o karto šiltu vandeniu ir
 uilų išvalyti; kartais gerai

šiltan vandenin dar ir bo-
 rakso (borax) įdėti, tai leng-
 viau bus išmazgoti.

Galvą prauskite 2-3 sy-
 kius į savaitę, vartodami
 kastilišką muilą (castile
 soap). Išprausę taip galvą,
 perplaukite ją borakso skie-
 diniu. Į stiklą šilto vandens
 įdėkite borakso arbatinį
 šaukštuką, išstarpinkite ir
 supilkite tai į bliudėlį, pas-
 kui tuo skiediniu galvą per-
 plaukite. Galite tada nu-
 sišluostyti ir galvos odą plo-
 nutėliai vazelina aptėpkite.
 Tegul tai pasilieka iki kitam
 prausimui. Apart to, nau-
 dinga gauti medicated al-
 colol ir juo karts nuo karto
 galvos odą trinti.

Tai ir visa "istorija." Tik
 atmintkite, šepėčiu dažnai
 šukuokite, —tai yra svar-
 biausias punktas.

Nepatenkinta moteris. Kiaušiniai.

D-gas F. N. rašo. — 1. Ma-
 no moteris niekad nepasi-
 tenkina lytiškais susituoki-
 mais. Kas tai galėtų būti?
 Ar nėra tam kokių vaistų?
 2. Man neužleidžia kiauši-
 nių valgyti ir nieko kepto su
 kiaušiniiais. Kiti sako, kad
 tai tonziliai daro. Kame
 priežastis?

Atsakymai.

1. Kad jūsų moteris nepa-
 sitenkina susituokimais, ga-
 li būt greičiausia jūsų kaltė,
 kad neatliekate tai priderančiai, kaip reikia, delei
 nežinystės ar silpnumo. Ant-
 ra vertus, yra moterų "šal-
 tų", kurių nervai ne tokie
 jautrūs. Sunku čia kas pa-
 sakyti tokio tikro, dalykų
 neištyrus. Pasiskaitykite
 Dr. Wm. J. Robinsono kny-
 gas, J. Barkaus verstas,
 "Patarimai vyrams apie ly-
 ties dalykus" ir "Patarimai
 moterims ir merginoms apie
 lyties dalykus." Jums, be a-
 bejo, daug, daug ko reikia

pasimokyti, — taigi, geriau
 vėlai, negu niekad!

2. Jei jums neužleidžia
 kiaušinių valgyti, tai gal
 taip jums reikia, gal toks
 jau jūsų organų ir gilių
 (liaukų) veikimas. Žinoma,
 keptų taukuose bei rieba-
 luose daiktų ir taip nevar-
 tkite —nesveika. Mėginkite
 gerti žalius kiaušinius arba
 minkštai virtus, bet ne kep-
 tus. Apie tonzilius, kad jie
 kliudytų kiaušinius valgyti,
 nėra to girdėjęs. Gal šiaip
 ko ir trūksta jūsų tonzi-
 liams. Jeigu skauda ir išti-
 lytės, vietos gydytojas turėtų
 iširti.

KORESPONDENCIJOS

MŪSŲ KORESPONDEN- TAMS.

Kaip Rašyti Geras kores-
pondencijas.

"Laisvė" dabar telpa gana
 daug korespondencijų. Daugia-
 siai jose aprašoma mūsų dar-
 buotė: prakalbos, baliai, koncer-
 tai ir šiaip visokie parengimai.
 Kie laiko atgal mes raginame
 draugus korespondentus rašyti
 trumpesnes korespondencijas a-
 pie minėtus parengimus, o kiek
 galima daugiau rašyti apie dar-
 bus dirbtuvėse, apie streikus,
 apie unijas ir šiaip apie svar-
 besnius atsitikimus darbininkų
 gyvenime. Bet iki šiol tokių ko-
 respondencijų labai mažai turė-
 jome. O tatau visiems skaityto-
 jams labai žingeidi.

Dabar mes vėl norime at-
 kreipti korespondentų atydą į

korespondencijų rašymą. Mūsų
 supratimu, reikia pastatyti ko-
 respondencijų rašinėjimą ant
 geresnio pamato. Dabartiniu lai-
 ku mūsų organizacijų kuopų iš-
 rinkti korespondentai daugia-
 siai rūpinasi aprašyti apie savo
 kuopos darbuotę, o jau apie pa-
 rašymą korespondencijos apie
 kitus įvykius — mažai rūpina-
 si. Ir tie draugai, kurie nėra
 oficialiai kuopos korespondentai,
 taipgi daugiausiai parašo kore-
 sendencijų iš parengimų. Būna
 kartais tokių atsitikimų, kad a-
 pie tą patį dalyką atsiunčia ko-
 respondencija kuopos korespon-
 dentas ir šiaip kiti draugai, ku-
 rie nėra kuopų korespondentai.
 O iš tų kolonijų, kuriose kuopos
 neturi išsirusios korespon-
 dentų, labai tankiai gauname
 nuo kelių draugų po korespon-
 denciją apie tą patį dalyką. Tai
 bereikalingas spēkų eikvojimas.
 Būtinai reikalingi gerai kores-
 pondentams susiorganizuoti, su-
 koncentruoti savo spēkas. Tam
 tikslui mes rekomenduojame
 sekamą planą:

1. Visi "Laisvės" korespon-
 dentai, ar tai kuopų išrinkti,
 ar tie, kurie liuosnoriai rašo ko-
 respondencijas, turi suorganizuoti
 savo kolonijoj korespon-
 dentų grupę iš keliolikos drau-
 gų.
2. Ta grupė turi išsirkinti iš
 savo tarpo vieną ar daugiau
 draugų, kurie moka geriausiai
 rašyti.
3. Visi grupės nariai turi
 rinkti svarbesnes žinias iš dirb-
 tuvių, iš unijų ir t.t. ir turi pa-
 teikti išrinktiems draugams,
 kad jie sutvarkę jas pasiųstų
 redakcijai.
4. Visi tokios grupės kore-
 sendentai turi pasiskirstyti dar-
 bus į šakas, turi pasitarti, kas
 ką rašys.

Mes manome, kad tokis susi-
 organizavimas draugų kores-
 pondentų rašyme būtų labai pa-
 sekmingas darbas. Į tą darbą
 galima įtraukti kuodaugiausiai
 draugų, "Laisvės" skaitytojų,
 kurie vienas po kitam galėtų
 surinkti svarbiausių žinių iš
 dirbtuvių, iš unijų susirinkimų,
 iš draugijų susirinkimų ir t.t.
 Tuomet būtų galima aprašyti
 svarbiausi tos kolonijos nuoti-
 kiai. Tokios korespondencijos
 nušviestų ne tik mūsų, lietuvių,
 gyvenimą, bet taipgi nušviestų
 gyvenimą kitų Amerikos darbi-
 ninkų. Kiekvienas skaitytojas
 su didžiausiu noru skaitytų to-
 kias korespondencijas.

Būtų labai gerai, kad tuo
 darbu pasirūpintų mūsų organi-
 zacijų kuopos. Kur nesiranda
 kuopų, ten "Laisvės" vienas kitas
 skaitytojas gali tatau atlikti.
 O tas darbas labai svarbus.
 Chicago, Clevelandas, Bostonas,
 Baltimoras, Detroit, Philadelphia,
 Pittsburgas — tai vis svarbus
 darbininkų judėjimo centrai. O
 iš tų miestų dabar labai retai
 aplaikome svarbesnių korespon-
 dencijų. Daugiausiai tų miestų
 draugai prirašo ilgiasias kore-
 sendencijas apie balius, šo-
 kius ir koncertus, kas abelnai
 skaitytojams visai nesvarbu.

(Tąsa ant 5-to pusl.)

DR. J. T. VITKUS
 Lietuvis
 GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
 1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

Bell Phone Oregon 3995 M

DR. IGNOTAS STANKUS
 1210 S. BROAD ST.
 PHILADELPHIA, PA.
 LIETUVIS DAKTARAS IR
 CHIRURGAS.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
 Nuo 2 iki 4 P. M.
 Nuo 7 iki 8 P. M.
 Nedėliomis Nuo 10 iki 8 P. M.

VISUOMENĖS ATYDAI.
 Pranešu visiems draugams, kad
 aš apleidau vieną savo seną fotogra-
 fijų studiją, kuri buvo po num. 227
 Bedford Ave., Brooklyn.

Dabar laikysiu tik VIENĄ Foto-
 grafijų Studiją po numeriu
 579 GRAND STREET,
 Brooklyn. Todel su vsais fotogra-
 fijų reikalais kreipkitės pas mane
 šiuo adresu:

MOTIEJUS KICHAS
 Lietuvis Fotografas
 579 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Prie pat Lorimer St. ant Victrola
 štoro.
 Telephone Stagg 4032.

ROYAL MAIL PREPAIDS

Tuoį darykite sutartį su Royal
 Mail atitraukimu giminių ir Suvien-
 ytas Valstijos.

Speciališkai pritaikyta kelionė del
 lietuvių; geras maistas ir švarūs
 kambariai, greiti garlaiviai ir smagi
 kelionė.

- Orduna — Orca
- Orbita — Ohio

Keliai priimami iš visų Europos šalių.
 Del platesnių informacijų kreipkitės:

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

Sanderson and Son, Inc. Agents
 26 Broadway New York, N. Y.
 117 W. Washington St., Chicago, Ill.
 arba pas bile laivakorėjų patarnautoją

**AR NORI VALGYT GERĄ
DUONĄ?**
 Jeigu taip, tai imk duoną iš
GARSO KEPTUVĖS
 (SENIAUSIA ĮSTAIGA)
 Kępa geriausių duoną iš ęstų
 ruginių miltų.
 Turėdami koki nors užsakymą ir
 norėdami valgyti gerą skanią, puikiai
 padarytą duoną, tai visados kreipki-
 tės į mus. Duoną siunčiam ir į ki-
 tus miestus.

Savininkai
**W. Masilevičius ir
 A. Shrupski**
 209 BEDFORD AVENUE
 BROOKLYN, N. Y.
 Tel. Greenpoint 2876.

**DETROITŲ
KRIAUCIUS**
 Darau siutus, overkotas ir futus
 pagal naujausią madą. Materijai
 geros ir didžiausio pasirinkimo.
 Darbas garantuotas. Kainos ne-
 brangios. Atsilankykite vis-
 juos.

JUOZAS LAUKYS
 2238 Caniff Ave.
 HAMTRANCE, MICH.

NAUJI LIETUVOS PINIGAI

Lietuvos valdžia išleido savus pinigus ir įsakė,
 kad visos perlaidos būtų siunčiamos Lietuvos
 vien tik Litais, o ne kitokiais pinigais.

Lity Kursas: \$11.75 Už 100 Lity

Siųskite Pinigus Lietuvon Dabar,
 Tai Lengvai Gaus
KALĖDOMS

"LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
 PERSIUNČIA PINIGUS LIETUVON GREITAI
 IR SAUGIAI.

Norėdami pasiųsti kaip kiek pinigų savo gim-
 nėms Lietuvon, visuomet kreipkitės į "Laisvės"
 Pinigų Siuntimo Skyrių žemiau nurodytu adre-
 su, o gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

"LAISVĖ"
 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

**Kada tik Jums reikia apautuvų,
 tai galite gauti pas**

PROGRESS SHOE CO. STORES

Mums smagu yra, kad galime pranešti New Yorko apielinkės
 lietuviams, kad mūsų lietuvių čėverykų krautuvėse yra užlaikomi
 lietuvių išdirbystės — OVER GLOBE čėverykai, DRUTO PA-
 DARYMO, parinkti GERIAUSIOS SKŪROS ir specialiskai
 pritaikyti prie europiečių kojų. Prie to dar užlaikome naujausios
 mados ir kitų geriausių išdirbystėjų ČEVERYKŲ, ROBU,
 SLIPIŲ ir "legenu" vyrams, moterims, vaikams ir mergaitėms.

Mūsų kainos žymiai mažesnės už tuos pačius čėverykus, negu
 kitur. Pilnai garantuojame drūtumo padaryme.

Patarnavimas kuogeriausias. Pas mus krautuvėje jausiesi kaip
 namie. Persitikrinimo delei prašome atsilankyti.

Progress Shoe Co. Krautuvės:

197 Grand Street,
 BROOKLYN, N. Y.

20 Clermont Avenue
 MASPETH, L. I., N. Y.

175 Ferry Street
 NEWARK, N. J.

116 GAS.

Daktaras Pusburžujus

→ nakties mėnesienoje paskendęs did-
 New Yorkas, tarsi pasakų užburta kara-
 rėjo milionais ugnelių —elektra. Gatvi-
 vųjų triukšmas, masinis žmonių skubėji-
 enos į kitą pusę, prieplaukoje laivų nuo-
 vilpimas, bendru triukšmo susiliejimu, ro-
 elbė pasauliui: čionai randasi patsai gyve-
 nentras, patsai inžinas, kuris suka jeigu ne-
 alies, tai bent visos valstybės apyvartą.
 iduje šio triukšningo ir didelio miesto
 lumynais pasipuošęs Central parkas, sklei-
 gėlių ir medžių aromatai, tarytum Saha-
 y oazė, pritraukdamas į save nuvargusius
 vius — newyorkiečius. Parko takais vaik-
 publika; rekarčiais girdėjosi orkestras
 ntys garsai, kurie, be abejonės, dar labiau
 žmonės į parką pasilsėti, atsikvėpti po ža-
 -ką išsilapojusiais medžiais.
 Gal jūs norite apsisot čionai, prie orkes-
 rados, paklausti muzikos? — užklausė
 ugo jaunas, švarios išvaizdos, augalotas,
 sudėjimo vyrukas, banguojančios minios

Gabime. Aš sutiksiu taip, kaip jums ge-
 tinka, — atsakė jam žemo ugio, nutuku-
 izdos, inteligentiško būdo jaunuolis.
 Matai, Petrai, —pastebėjo pirmasis, ne-
 astiška, —tu ir vėl peržengi savistovumo
 Tokiame atvėjuje neprivalai paisyti kas
 patinka, bet privalai pasielgti taip, kaip bū-
 diem naudingiau; kitaip, tave gyvenimo ap-
 es visuomet laikys pajunge. Vienok, jeigu
 tiksisit, aš norėčiau pasivaikščioti giliau par-
 ar nėra tiek daug žmonių, tad galėtum ge-
 pasikalbėti.
 — Taipgi taigi. Aš, matai, vis dar negaliu
 įtikrinti tavo teorijomis, ypatingai tuomi,
 mogusivaldo aplinkybes. Man vis norisi ti-
 og aplinkybės valdo žmogų!
 — Gerai, pakalbėsime dar kartą apie tai.
 e ten, į klonį, pri fontano, kur nesimaišys
 žmonių triukšmas.
 Taip kalbėdamiesi du jaunuoliai nuėjo tolyn
 fijos ir dingo mėnesienos medžių šešėliuo-
 i buvo du jauni, širdingi draugai: Petras
 a ir Viljus Gairė, abudu tik ką užbaigę
 sias mokyklas. Petras gavo medicinos dak-
 diplomą, o Viljus baigė advokato, teisių
 o. Abudu jie kartu augo Lietuvoje, kartu
 o Amerikon, ir kartu baigė mokslius. Pilni
 o džiaugsmo, pasiryžimo, jiedu jautėsi lai-
 ir daug ko žadantys suteikti pasauliui. Jų
 imas moksle buvo džiaugsmu daugeliui
 y: judviejų draugams ir organizuotai dar-
 y visuomenei, prie kurios jauni moksleiviai
 e. Reikia butinai pažymėti, jog daugelis

jaunuolių baigia tokius, arba dar augštesnius
 mokslius, bet retai kada pasitaiko, kad varguolių
 klesos neturėčiai moksleiviai išeitų iš mokyklos
 laimėtojai, nenuveikti džiovos arba kitų gyvenim-
 o nemalonusių, su kuriais darbo klesos nariai
 neišvengiamai susiduria. Kadangi Petras ir Vi-
 lius yra varguolių vaikai, suprantantys savo kle-
 sos reikalus, nuolatos dirbę visuomenės dirvoje,
 tad tokis jų pasisekimas yra išimtinai svarbus.
 Net buržuaziniai laikraščiai pastebėjo, jog šių
 dviejų jaunuolių gabumas turėtų būti pavyzdžiu
 turtuolių luomos studentams, kurie lanko mokyk-
 las daugiausia del sporto o diplomus gauna už
 pinigus, arba savo "garbingos" giminės reputaci-
 ja.

— Štai, čionai, prie vandens, sėskime ant
 suolelio, —tarė Petras savo draugui.
 — Neilgai jau mudu čionai vaikštinėsime
 kartu, tad turime apie viską dabar pasikalbėti.
 Aš jau nusprendžiau važiuoti net Washingtono
 valstijon, į Seattle miestą; praktikuosiu tenai teis-
 ses ir veiksiu darbininkų klesos politikoje, kaip
 kad lig šiol veikia. Tenai randasi plati veikimui
 dirva, kadangi industrija yra labai išaugusi,
 o išnaudojimas darbininkų dar labiau išaugo;
 veikėjų-gi tenai, sako, nėra pakankamai. Na, o
 ką-gi pats manai veikti?
 — Tikrai, pats neišmanau. Būdamas mo-
 kykloje, daug sykių, rodosi, buvau padaręs ple-
 nus kur eiti ir ką veikti užbaigus mokslą, bet
 dabar, kuomet tas laikas jau atėjo, — nežinau ko
 griebtis. Žinai, steigti ofisą reikia daug pinigų,
 o neturiu; reikėtų eiti dirbti kur nors klinikoje,
 bet nesinori vergauti.
 — Ką nedarytum, nepamiršk savo pareigos
 linkui darbo klesos, iš kurios paeini patsai. At-
 mink, kaip labai laukė mūsų visuomenė, kuriai
 iki šiol dirbome, būdami studentais; neapgaudi-
 me savo draugų! Parodykime jiems, jog jie klai-
 dingai mums šnekėdavo, kad aplinkybės perkei-
 čia žmogų; parodykime jiems, jog žmogus tveria
 ir keičia aplinkybes!
 — Vėl užsiminei apie dalykus, kurie mane
 giliai paliečia. Čionai niekas mūs negirdi ir todėl
 aš išreiškiu tikrą savo nuomonę.
 Staiga pasigirdo šauksmai:
 "Gelbėkit, gelbėkit! Vagys! Užpuolikai!"
 Kliksmus sekė revolverio šūviai. Žmonės
 pradėjo spiestis aplinkui suareštuotajį vyruką,
 iš kurio persautos rankos kraujai varvėjo ant ci-
 mentuoto tako.
 — Matai, ar aš nesakiau, jog aplinkybės
 valdo žmogų? — išdidžiai pareiškė Petras. — Štai
 kad ir šis nuotikis: jeigu šis vyras nebūtų aplin-
 kybių auka, jo ranka dabar netekėtų kraujais ir
 jisai pats nebūtų areštuotas. Reiškia, aplinky-
 bės padarė jį prasikaltėliu.
 — Visai nei, — užginčijo Viljus. — Jisai pats
 sudarė šias aplinkybes, kurios jam vėliaus už-
 kenkė, todėl jį ir kaltinti reikia. Jeigu jisai būtų
 nevogęs, tai niekas jo būtų neklidęs.

(Toliaus bus.)

KORESpondENCIjos

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

Visas korespondencijas rašykite kuotrupiausiai, ypač apie parengimus reikia rašyti trumpas korespondencijas; rašykite ant vienos popieriaus pusės; rašykite juodyla; rašydami nesu- glauskite eilutę prie eilutės.

CHICAGO, ILL.

Chicagos Kriaučių Judėjimas.

Šiuo kartu artinasi viršininkų rinkimai ir kiekviena grupė rengiasi prie rinkimų. Dabartiniai viršininkai, matydami pa- vojų, deda pastangas, kad kaip nors ilgiau užsilikis viršininkystėj. ACW. of A. unijos Joint Boardas perleido įstatymą, kad būtų braukiami iš unijos visi tie nariai, kurie leis arba da- lins agituojajančius lapelius už latjus viršininkus. Matyt, kad labartiniams viršininkams la- biau rūpi palaikyti šilto vie- lės, negu suorganizuoti "skebš- pes", kurių kas kart vis prade- da daugiau atsirasti.

Mūsų "broliai tautiečiai" ren- giasi atidaryti savo neuningę dirbtuvę Hamington, Ind. ži- nomą, jie vady prašaistinga darba prieš uniją. Mes turime dėti visas pastangas, idant su- drėtinus uniją ir suorganizavus "skebšapių" darbininkus.

Pas lietuvius kriaučius šiuo kartu yra gera sankaika, Lietu- vių lokalas turi nominavęs 20 biznio agentų. Visi geri žmonės. Naminuota P. Amberger mana- džeri Joint Boardo; C. Bark- sekr. iždininku; S. Levin, dabar- tinis manadžeris visai prade- da prarasti įtaką tarpe A.C.W. of A. unijos narių. Lietuvių lo- kalas turi nominavęs ir savo tris biznio agentus: A. Kairį, M. Butvilą ir P. Chiapą. Pa- tartina visiems už juos balsuoti.

Joseph Schmit.

SAN FRANCISCO, CAL.

Svetimtaucių Darbininkų Veikimas.

Gruodžio 2 d. įvyko vakaras ADP. Estonų Sekcijos kuopos. Žmonių prisirinko pusėtinai. Daugiausia latvių, estonų ir t.t. Tą vakarą draugai estoniečiai rengė gelbėjimui areštuotų dar- bininkų vadų Michigano valsti- joj.

Buvo programės. Orkestrai užgriežus "Marsalietę", atsidarė programą, kuriame latvių dar- bininkų choras sudainavo "In- ternacionalą" ir dar kitą daine- lę. Draugai Reed trumpai kal- bėjo angliškai apie darbininkų kovą, jų vergus, kuriais apdo- vanojo neprisotinamoji kapita- listinė viešpatija. Dainuoja vėl latvių choras. Reikia prisiminti, kad tas draugų latvių choras, nors nedidelis, tačiau sudainuo- ja puikiai.

Įdomiausia programo dalimi buvo perstatymas trumpo vaiz- delio "Praeitis ir Dabartis Ru- sijoje". Praeitį vadybos persta- tė klaikybėje tamsos ir skuro. Tai buvo laikotarpis, kuomet kruvinoji carizmo dinastija val- dė šalį. Antrame vaizdelio akte dalyvavo 13 asmenų. Viduryje 12 vadydų stovėjo jaunutė, pil- na linksmaus žydrumo mergai- tė, žyminti sovietinę Rusiją.

Priešakyje, iš abiejų pusių nau- jos Rusijos, matėsi kupini pa- kantos ir pasiryžimo raudonar- miečiai su darbininkais, o tar- pe jų Nikolajus Leninas, Leo- nas Trockis ir kiti praktikinio socializmo vykintojai ir myli- miausi darbininkų vada! Rusi- jai ir visame pasaulyje. Aug- ščiau stovėjo rimtas, kiltos dva-

Prakalbu Marš- RUTAS.

Gruodžio 16, Easton, Pa., 8 val. va- kare, 36 North 7th St. Gruodžio 17 ir 18 d., Bethlehem, Pa., 3 val. po pietų, Labor Lyceum, 1183 Mechanic St. Gruodžio 20, Scranton, Pa., 7:30 val. vakare, 1508 No. Main St. Gruodžio 21, Wilkes Barre, Pa., 7:30 val. vak., Concordia Hall, kampus 5 Washington ir E. Northampton Sts.

sios senelis — tai tas genialis teoretikas, Karolis Marksas, kuris savo mokslo išvermingu padėjo pamatą moksliniam socializmui, kurio linkui eina sovietinė Rusija ir į kurį turės eiti visos būsimos pasaulis. Va- dinasi, pastarasis paveiklas perstatė dabartį Rusijoje. Šitam parodavimui vaidinant, orke- stra griežė "Internacionalą". Tas publikai labai patiko ir vady- los priversti buvo atkurti vai- dinimą antru kartu. Pasibaigus vaidinimui sekė šokiai ir pasi- linksminimai.

Apie Darbus.

Su darbais San Franciscoje prasta. Kurie seniau čion gyve- na, tai dirba, bet naujai pribu- vusiems vargas gauti. Darbo vieškotojų yra daug. Agenturo- se visomet pilna. Mat, čion ki- taip beveik negalima darbo gau- ti, kaip tik pas agentus pirkti, užmokant \$2 ir daugiau.

Lietuviai Prieš Buožių Valdžią.

Įdomu pažymėti tas faktas, kad beveik visi Oaklando, San Francisco ir apielinkių lietuviai, griežtai nusistatę prieš dabarti- nę Lietuvos buožių valdžią. Ne- seniai S.L.A. kp. ir Sūnų ir Dukterų draugija savo susirin- kime nutarė paaukoti tam tik- rą dalį del Lietuvos darbininkų, kuriuos toji kunigų, dvarininkų, ponų ir dvaratų valdžia laiko kalėjimuose už tai, kad jie gei- dzia tikrai laisvos Lietuvos. Au- ka nutarta pasiųsti per Lietuvos Draugų Atstovybę. Linkima, kad čionykščiai lietuviai prade- da remti Lietuvos darbininkus, o ne buožes!

Jordanas.

PLYMOUTH, PA.

Lokalaus Prieš Streiką.

Gruodžio 5 d. čia susstrekavo D. and H. Coal Co. penkios ka- syklos. Kompanijos bosai sum- nė nukopot mainieriams mokes- tį ant 50c. Mainieriai gi, negu- lėdami pakęsti tokį kompani- jos pasielgimą, nutarė streikuoti. Kompanija su jais nesita- ria.

Pereitais metais ši kompani- ja sumušė rekordą visų kom- panijų, išleisdama 1,590,201 to- ną anglies iš šių kasyklų. Mes, mainieriai, gavom po misinginį guzikėlį su kompanijos užrašu, kiek tonų anglies iškasėm. Tai mums magaryčių buvo už smar- kų darbą.

O kasgi siemai su šia kompa- nija atsitiko? Argi ji nenori siemet daug anglies iškasti. Žino- ma, kad nori. Po streiko viršminėta kompanija pabrangi- no savo anglį daugiau, negu ki- tos. Anglies ir šiaip negalima daug išgabenti iš priežasties gelžkelių dirbtuvių darbininkų streiko. Gelžkeliai neturi užke- tinai vagonų. Už tai ji ir nenori taikytis su mainieriais; o antra, neturėdama gerų užsaky- mų turi progą numušinėti dar- bininkam mokesčių. Kyla klausi- mas, ką dabar turi daryt mai- nieriai? Mano supratimu, turėtų ne tik šitų kasyklų mainieriai streikuot, bet jie turi išsauti ir kitų kasyklų darbininkus streikan, kurię dirba tos kom- panijos kasyklose.

ALDLD. 97 kp. Koresp.

ROSELAND, ILL.

ALDLD. 79 kp. susirinkimas atsibuvo 28 d. lapkričio Ašros kambaryuose. Balsuota Centro valdyba. Išrinkta 23 delegatai į Apskriečio konferenciją; iš- rinkta darbininkai rengimui kuopos ir Apskriečio vakarų.

Centro valdyba balsuojant bu- vo taikoma, kad ji susidarytų iš abiejų buvusių frakcijų. Ap- kalbėta pakeltas per "Laisvę" klausimas del uždėjimo knygy- no ir užlaikymo nuolatinio se- kretoriaus (apmokamo bendrai su ADP.LS.). Didžiama narių išsireškė prieš, pamatodama, kad knygų leidimas nukentėtų del to. Už sumanytą niekas ne- balsavo, bet keletas susilaukė nuo balsavimo.

"Ateities Žiedo" draugijėlė

gavo naują mokytoją, K. A. Gaubį, kuris dainų mokiniame ėn kiek neblogesnis už V. Bi- gelitę. (V. Bigelitę apleido Chicago). Tik nežinau, ar jis sugebės mokyti šokių.

Vaikūčių lankosi į mokyklą nedėliomis 78. Nemažiau, atsi- lanko ir ant dainų praktikų.

Paaugusių likimu niekas ne- sirūpina, o tai yra degantis rei- kalas suorganizuoti Jaunuome- nės Darbininkų Lygą. Nors tas klausimas gana dažnai apkalba- mas, bet vien apkalbėjimo pri- tarimu nereikėtų pasitenkinti. Pritarimas darbininkuose jau į- gautas, tad reikia pradėti ir or- ganizuoti.

Su pabaiga metų draugijos renka naujas valdybas, bet, ro- dos, visur pažangiųjų išlaiko sa- vos pozicijas. Atžagareiviai tur- būt niekur nelaimės. Šiek tiek blogiau su kensingtoniečiais; jie perdaug įsitikėję seniems pa- pročiams ir jokių radikalių per- mainų nenori prisiminti į drau- gijos tvarką, tai yra laikosi kiek galima vien susiliepimo principo, bet atžagareiviškų dar- bų irgi neremia. Žodžiu, laikosi daugiau neitraliai.

Darbai šioj apielinkėj pagrė- jo, ypatingai Pullmano dirb- vyvėse, Darbininkų ima tiek, kiek gauna. Kadangi vis trūksta darbininkų, tai ir mokesčių po- biskį pakėlė. Paprastiesiems dar- bininkams nuo 36c, pakėlė iki 40c. į valandą. Pakėlė taipgi ir dirbantiems nuo šmotų, nors ne visur.

ALDLD. 79 kp. Koresp.

LAWRENCE, MASS.

DRG. J. PERKUNAI AUKOS. Neuzmirškime drg. J. Perkuną, jis labai silpnas; jo kojos yra vos valdomos, nebegali jau beveik paeiti. Lai mūsų draugai tą įsitijima.

Mes tankiai padarom klaidas, už- miršdami savuosius draugas, atsi- dūrūsius nelaimėje. Knymet sveiki yra, tai tada mes suinam, draugu- jam ir norime, kad daugiausia, dirb- tų, bet kuomet pasitaiko katram ne- laimė, sveikatos netenka, tai mes ta- da su juom persiskiriam ir net už- mirštam, kad net ir aplankyti nebe- norim.

Štai ir draugas Perkunas beveik yra užmirštas. Jis daug yra pasi- darbavęs su prakalbomis ir agita- cija del progresyvio judėjimo būda- mas sveiku. Jis net gavė mūsi nu- fanatikių katalikių sakant prakalbas. Mes visi viens kita, draugai, turė- tum mylėti, gerbti ir turėtume pasi- sekima.

Lawrence draugai perleita susi- rinkimą Lietuvos Draugiškos Kempės Bendrovės nutarė paaukoti drg. J. Perkunui penkis dolerius ir papra- syti pas draugus, kurie aukavo se- kanti: Liet. Draug. Kempis Bend- rovi \$5.00; B. Branka \$1.50; J. Val- tekunas, J. Blažionis, V. Krasauskas — po \$1.00; A. Večkys, A. Kerušis, P. Aleksonis, F. Usevičius, M. Ste- ponavičienė, A. Aleksonis, M. Plan- doniūtė, J. Nakutis — po 50c.; D. Balauka, M. Stakionis, J. Kodis, J. Mareinkevičius, A. Sužiedelis, J. Na- beška (rusas), V. Kralkauskas, A. Ogent, J. Nakutis, M. Davidonis, J. Šleivis, J. Sabaliauskas, L. Brazonas, S. Vanagas — po 25c.; L. Gaidis 30c.; L. Čiulada 20c. ir Gradauskas 17c. Viso \$17.67.

Aukautojams tarvam širdingai ačiū. Komisija: D. Balauka ir M. Stakionis.

NETURTINGŲ ŽMONIŲ GYDYTOJAS.

TUKSTANČIAI PASVEIKSTA 15 viso pasaulio kamų aš gaunu laiškus nuo žmonių, kurie sirgo, aiš- kinančius, kaip daug jiems pagelbėjo Bulgariška Kraujo Arbata.

Ji yra neturtingų žmonių gydyto- ju, kadangi gerai sutaisyta ir mažai kainuoja. Ji pagelbsti nuo vidurių užstūrė- jimo skilvio, kepenų, inkstų ir pus- lės nesmagumų. Išgerus karštos el- niant gult, prasalina šaltį ir apau- goja nuo plaučių uždegimo Bulgariška kraujo arbata paruošuo- da visose apiklose arba mes pasi- sieme 1 didelę šeimynos dėžę už \$1.25, 3 dėžes už \$3.15; 6 dėžes už \$5.25. Adresuokite: H. H. Von Schlick, President, Marvel Products Compa- ny, 22 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

PUIKIAUSIA LIETUVIŠKA KVIETKŲ KRAUTUVĖ

Padarome geriausius vainikus ir bukietus del vestuvių, švenčių, varduvių ir kitokių reikalų iš sveikų suskintų gė- lų. Reikalaujame visomet kreipties pas mane. Užsaky- mas priimu ir per telefoną.

M. KREIVIENIENE, 202 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Tarpe No. 5th ir 6th gatvių) Tel. Greenpoint 6195

SEVERA'S COUGH BALSAM.

Yra greitai sulaukomas jeigu vartojama laika SEVERA'S COUGH BALSAM. Palirgins kosulį ir prasalins daug keršėjimų. Pirmnas del vaikams ir augusems.

Kaina 25c ir 50c. Klauskite pas aptiekorius. SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS. Šaltum ir Gripui ir Galvos skaudė- jimui pasina nuo peršalimo. Kaina 50c.

W. E. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Phone Stagg 6012; Galima Telefonuoti Dieną ar Naktį

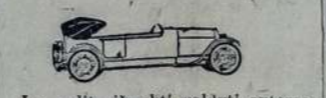
W. WARREN (V. VARINSKAS) WELDING & AUTO REPAIRING 101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdir- bysių automobilius, pripilome vi- sekius išlindisus cilindrus, neži- rint, kokio dūžio ir kaip didie ir- nebūtų. Darbų atliekame su nauja- sius mados įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujus visas dalis, kurios yra lygios, kaip iš dirbtuvės nupir- kos. Reikalaujame visomet kreipties gūgščiau nurodyti adresu: VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. KAINOS PRIEMAMOS.

Tel. Gramercy 1550.

Automobilių ir Traktorių Mokykla

Jūs galite išmokyti valdyti automobi- lių ir 3 dienas. Bet jūs turite tu- rėti pripratimą ir žinojimą apie au- tomobilius mechanizmo. Praktiškas kursas važinėjimo ir taisymo visų išdirbysių automobilių, kaip tai: elektros uždegimo "self starter" ir t. t. Mokiname lietuviškai ir ang- liškai dienomis ir vakarais. Užtikri- name, kad išmokysime kiekvieną ypaci. Išduodame diplomą ir pa- lengviname gauti "License". Kadangi dabar persikraustėm į naują vie- tą, kuri yra didelė ir gerai įrengta, tai ir mokymas bus daug spartes- nis. Ateikite ir persitikrinkite. In- struktoriai Tychinovičius, Kouzinas ir kiti. Adresas: 426 EAST 23rd STREET, Tarpe 1 Avenue ir Avenue A, NĖ WYORK, N. Y. Išlėmkykite mūsų naują antraš- čį.

CAFÉ and BUFFET LUNCH

UZLAIKAU PUIKIAUSI VIEŠBUTI PAGAMINAME GARDZIAUSIUS VALGIUS IR IVAIURŲ UZKANDZIUS Turime įvairių KVEPIANČIŲ CIGARŲ LIETUVIAMS PATOGI VIETA UZEITI. CHRISTIAN LUTZ 418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

418 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

DR. RADLOW 116 East 81st Street, arti Lexington Avenue SPECIALISTAS (VAIRŲ VYRŲ, MOTERŲ IR ODOS LIGŲ) JO OBALSIS: Patarnavimas kitiems, Kaip ir pats sau. Užtikriname beskausmį, atsargų gydymą. Baigęs mokslus Vokietijoje Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 A. M. iki 6 P. M. Pėtnyčiomis ir Utarniais nuo 10 A. M. iki 8 P. M. ir Nedėliadienis nuo 9 A. M. iki 12 val. Dieną.

Jeigu Jus Kenčiate Nuo bilė jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų nevalimo, inkstų arba pusės nesmagumo, Reumatizmo, tai visomet kreipties pas mane. Aš jums su- telksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 40 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiausiose ligonbučiuose. Mano ypatingas gydymas iki išgydymui atsiėsi jums tik \$10. Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atyda atkreipiama. Ofiso valandos: nuo 10 iki 12 ryto iki 6:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto iki 1 val. po pietų. ANDREW EGAN, M. D. 168 W. 23rd ST., Netoli 7th Ave., NEW YORK.

LIETUVIŠKA AKUŠERKA Marijona Tamkienė Baigusi mokslu New Yorko Mieste Bellevue Hospital. EINU PRIE PALAGŲ. Darbų atlieku atsakančiai. Valandos: nuo 1 iki 8 vakare. 30 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. TELEPHONE: STAGG 8832.

Dobrovolskis & Radzevičius GRABORIUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAL. IŠBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ. 456 LORIMER STREET tarp Grand ir Manjer gatvių BROOKLYN, N. Y.

NAMAI IR FARMOS Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su įdėliu parinkimu, mažu įnešimu ir prieinama kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiestuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn. 1 kam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; imokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 kam. — \$1,800 iki \$10,000 6 kam. — \$3,800 iki \$18,000 3 kam. — \$2,500 iki \$13,000 8 kam. — \$4,000 iki \$20,000 4 kam. — \$3,500 iki \$15,000 20 kam. — \$11,000 iki \$80,000 Budavojame gamas ir daudame morkičius ant namų. Kas per mūsų prirolymą perka, nieko nemoka namo ir aprūpiname talinai. Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New York, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girnų, vandenių ir mūsų taotos apgyventa. Parduojams su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu. B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 426 LORIMER STREET (pasiel Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Telefons: 8929 Stagg.

LYTIES, PUSLES IR KRAUJO LIGŲ (Inkstų, Puslės, Frontales ir t.t.) SPECIALISTAS TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS. Dr. ZINS išgydo vienkina chemikalus ligas, nervų smirgą, širdies, plaučių, skilvio, kepenų, inkstų ir kitokias pavojingas ligas. MOTERYSI VYRAI! Iegzaminuojame Dykal Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau natūri vil- kus pasveikt, bus gydymui ypatingai. Liga tikrai bus prasalinta ir sveikata sugrąžinta. Ateikit ir reikalaukit išegzaminuoti! Veitai. Nieko jums nekainuos būti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapiti išgydytai. Visoki išgydymai yra daromi, kraujas egzaminuojamas nuoly Wassermano sys- temos. Taipgi yra daromi kraujo išir- timai. Dr. ZINS 110 EAST 16th ST. TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE NEW YORK, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakara. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

OKULISTAS J. FREIMAN 703 GRAND STREET netoli Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. Akys Isegzaminuojamos Per Medicinos Daktarą Ofiso Valandos: Darbo dienomis (išskyrus šventadie- nius) nuo 11 iki 12 dieną, nuo 2:30 iki 6 val. vakare. Utarniais ir ketvergais iki 7:30 vakare. Krautuvis atsidaro 9 val. ryte.

DR. A. J. KARALIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1203 So. Morgan Street, CHICAGO, ILL. Telefonas: Boulevard 2168 Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakara.

DR. C. K. CHERRYS LIETUVIS DENTISTAS X-Spinduliais. 2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sta. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Val.: nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 8

Automobilių Mokykla AREA 146 W. 56th Street NEW YORK CITY Jeigu jūs norite tapti geru me- chaniku — "soferiu", jeigu jūs norit uždirbti nuo \$30 iki 40 į savaitę, tai kreipties į mūsų lietuvišką mo- kyklą. Čionai Jūs galėsite išsimoky- ti pilnai automobilių amato. Mes turime 8 sistemas mokymui automobi- lių mechanizmo, su kurių pagalba lengvai ir greitai išmokiname savo mokinius, kaip važinėti automobiliu taip ir greitai juos sutaisyti. Mes mokiname lietuviškai. Kuriamis teisi- apie keturias savaites. Mes užtikri- namo soferio "laisnius" ir sušiek- kome vietą. Mokykitės gerų lietu- viškojo mokykloji. Lietuvis mokyto- jas ir instruktoriaus.

KAS NORITE PIGIAI PIRKTI NAMŲ, TAI VISADOS EIKITE PAS J. VASTUNAS Real Estate Co. 154 GRAND ST., BROOKLYN. Nes aš turu labai daug namų ant pardavimo Brooklyno mieste ir priemiestuose: Ridgewood, East New York, Jamaica, Mas- peth ir Flatbush. Iš daugumos kelias yra labai pigių, todėl kurie manote pirkti namus, tai turėsite gerą progą pasipirkti tikimui. Taipgi kas pas mane pirkis, tas bus aprūpinas kun- geriniais ir po priėjimą geriausio advokato. Taipgi aš parduo- du visokios rūšies būstus: bu- černas, grosernes, restoranus ir kriaučių dirbtuves. Kas pirkis pas mane, tas SUCEDYS DAUG PINIGŲ. Telephone: 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA GRABORIUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalsamuojam ir laidojam numirusius ant visokių kapinių. Parsamdomi Automobilius ir Karjetan Veselijoms, Krikščionoms ir šiaip pasivažinėjimams. 231 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N. Y. C. BROOKLYN, N. Y.

VISŲ ŽINIAI Geriausios Williamsburg'o RUSIŠKOS IR TURKIKOS MAUDYNES 274 So. 1st St., netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stagg 1337. F. Teitelbaum, Savininkas. MAUDYNES ATVIROS KIEKYBIA DIENA. UTARNIŠKAIS, tai specialis moterų diena. Atsilaukykite persitikrint.

VIETINĖS ŽINIOS

Ar Esate Prisirengę?

Ar vietos ir apielinkų lietu-
lai esate prisirengę prie suba-
os? Atsiminkite, kad subatoje,
McCaddin svetainėje, bus stato-
nas puikiausias veikalas "Du
broliu". Kada Brooklyne šitas
eikalas buvo loštas, tai žmonių
svetainę netilpo, daugelis turė-
o grįžti namo. Reikia manyti,
ad ir dabar taip bus, todėl vi-
a prisirengkite ir lygiai kaip
štuonios val. vakare jau būki-
e svetainėje.

Maspeth, N. Y.

Gruodžio 8 d. atsibuvo A.L.
D.L.D. 138 kp. mėnesinis susi-
rinkimas. Susirinkime dalyvavo
mažai narių. Mat, kaip visur,
taip ir čia pasirodė draugų ap-
sileidimas,— tingi lankytis į su-
sirinėjimus.

Iš valdybos ir komisijų rap-
ortų pasirodė, kad mažai yra
kas veikiamas. Vėliaus sekė bal-
savimas ALDDL. Centro Vald.
1923 m. Ant blankų nominuoti
kandidatai paimta ant apkalbė-
imo. Tūli draugai argumenta-
vo, kad reikia balsuoti už tuos
draugus, kurie dabar yra Pildo-
najame Komitete, nes jie yra
geri draugai ir darba atliko gana
gerai. Po apkalbėjimo pasi-
rodė, kad jie darba atliko gana
gerai. Bet kadangi mes nesame
koki utopistai, bet realistai, mes
sakome, kad nieko nėra amži-
o, viskas keičiasi, mainosi, tad
ir dabartinis Pildantysis Komitetas
nėra tokiu, kad jis nega-
ėtų persimainyti. Praeitis mus
mokina, kad bent kokioj orga-
nizacijoj pabuvę viršininkuose
giau jaučiasi kaip savininkais
s organizacijos ir su jais ei-
ūiniai nariai jau nebegali susi-
kalbėt. Vienok nebuvo griežto
nusistatymo prieš vienus arba
kitus. Balsuojama buvo slaptai
ir nariai balsavo už tuos, ku-
čius kas geriau žinojo arba kas
tam geriau patiko.

Inešta, kad ALDDL. 138 kp.
reikalautų, idant Centralinis
Komitetas išleistų brosiurą
klausime Amerikos darbininkų
judėjimo ir dabartinių laikų
tyeriamos Darbo Partijos, ne-
atsižvelgiant į tai, kad reikėtų
sustabdyt kokią vieną knygą teo-
rijos ar Europos darb. judėji-
mo klausimu. Iš karto nekurie
drg. tam prieštaravo; jie argu-
mentavo, kad mums labiau nau-
dinga studijuoti teorinius, para-
šytus K. Markso raštus ir raš-
tus iš Europos darbininkų ju-
dėjimo, nes jie yra daugiau pa-
yūrę iš klesų kovos, todėl mum
reikia mokintis nuo jų. Tam
niekas nebuvo priešingas, bet
plačiau apdiskusavus, pasirodė,
kad vien tik K. Markso ir Eu-
ropos darbininkų judėjimo raš-
tais negalima "maitintis", nes
šioje šalyje taipgi siaučia aštri
klesų kova, Taigi reikalinga li-
teratūra, kurioj būtų gvildena-
ma šios šalies darbininkų ju-
dėjimas. Be jokio pasipriešinimo
priimta rezoliucija augščiau pa-
minėtu klausimu. Ta rezolucija
bus pasijusta Centro, Sekretori-
riui. Taipgi būtų gerai, kad ir
laugiau kuopų bei narių išsi-
veikštų savo mintis šiuo klau-
simu.

Vienas yra pagirtinas daly-
kas, kad draugai, apdiskusavę
šios šalies darbininkų reikalus,
neužmiršo ir Lietuvos politinių
kalinių. Kuopa negalėjo paau-
koti, nes izdas tuščias, tai drau-
gai pagal savo išgalę suaukojo
kelis dolerius, kurie bus prid-
uoti Lietuvos Draugų Atstovy-
bės Fondan.

Narys.

Vėl Sugrįžo "Nuskurdusių"
Piliečių Grupė.

Antra grupė, taip vadinamų
nuskurdusių Amerikos piliečių
arvežta iš Europos Jungtinių
valstijų valdžios kaštu. Juos
arvežė laivas "President Polk".
Iš visų du šimtai jų parvežta.
Iš žiūria jū yra ex-kareiviai,
urie dirbo prie A.E.F. apie
Coblentz, Vokietijoje, su okupa-

cijos armija.

Daugelis parsivežė savo pa-
čias ir vaikus. Šešios poros ta-
po sulaikytos, kurios apsivedė
po to, kad įėjo galion naujas
įstatymas 22 d. rugsėjo. Jie bus
nugabenti į Ellis Salą su kitais
aštuoniais svetimšaliais. Sulgy
naujo įstatymo, svetimšalė mo-
teris pirma turi išbūti metus
apsivedus su Amerikos piliečiu
iki ji bus įsileista į Ameriką.

Vienas laivo viršininkas/sa-
ko, kad kuomet apie tuos sugrį-
žusius piliečius kalbama, kad jie
esą "suskurdę", tai reiškiamą ne-
teisinga mintis. Girdi, jie visi
turi pinigų. Jis matęs juos nak-
timis lošiant "pokerį". Vienas
jų pralodė daugiau, kaip du
šimtu dolerių.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

EKSTRA SUSIRINKIMAS.
BROOKLYN, N. Y.—Pėtynčioj, 15
d. gruodžio įvyks ekstra susirinkimas
ADP. LS. 1 kuopos, "Laisvės" sve-
tainėj, Lorimer ir Ten Eyck St. Pra-
džia 8 val. vakare.

Draugai, šis susirinkimas yra elc-
tra todėl, kad pasiliko neišdiskusuo-
tas ilenotvarkis Lietuvių Sekcijos
uvažinimo. Či šiam susirinkime
urėsime išdiskusuoti ir delegatus iš-
inkti į suvažiavimą. Sumanykit nau-
ų sumanymų, kuriuos galėtume šia-
ne susirinkime apsvarstyti ir paduo-
ti suvažiavimui.
ADP. LS. 1 kp. Sekr. V. A. Zaper.

MUZIKOS MOKYKLA
Duoda lektijas ant piano, armoni-
os ir kitų. Esu buites muzikos kon-
servatorija. Taipgi grajinu ant įvair-
ių parengimų. Reikalui esant, kreip-
dūs pas mane, būsit patenkinti.
K. Stefanėnas
300 E. 13th St., 1 floor.
New York, N. Y.
(294—299)

BROOKLYN, N. Y.—Ar visi lau-
diate nedėlios šiuomi pranešame vi-
tiems, kad Brooklyno gyvenašiai

rengia didelį balių ateinančioj nedė-
lioj, 17 dieną gruodžio, 1922, po nu-
meriu 945 Grand St. Įžanga dykai.
Užkviēia Rengėjai.

PRANEŠIMAI IS KITUR

LAWRENCE, MASS. — ALDDL.
37 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, 17
d. š. m., 10:30 val. ryte, Rusų svetai-
nėj, 166 Maple St. Draugai, visi atei-
kite ant šio susirinkimo, nes bus val-
dybos rinkimas 1923 m. Jau trečia
knega yra parėjus. Nekurie dar pir-
mos nepasiēmėte. Taigi kiekvieno na-
rio priedermė ateiti ir pasimti.
Org. M. Stakionis.

LMPS. 8 kp. rengia vakarėlį Kucių
vakare. Bus užkandžių ir gėrimų
(nesvaiginančių). Po vakarienei bus
šokiai.
Vakarėlis yra rengiamas naudai su-
sėpimo politinių kalinių.
M. S.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA saldinių ir cigaru
krautuve už prieinamą kainą. Biznį
galima daryti gerą. Atsišaukite tuo-
jau:
A. K. Newark, N. J.
(295—297)

PARSIDUODA kostumierėkas krau-
čių štoras už labai pigią kainą. Prie-
žastis pardavimo — savininkas einā
į kita didelį biznį. Kreipkitės šiuo
adresu: 62 Hudson Ave., C. Brook-
lyn, N. Y.
P. S. Biznis yra gerai išdirbtas ir
lietuviams apgyventa vieta.
(295—297)

PARSIDUODA Pool Room (bolinė)
labai gerą vietą ir biznis užtikrin-
tas, leicy yra apie \$200 į savaitę.
Randa pigi ir ilgas listas. Turinti
visus pinigus užmokėti gali labai pi-
giai nupirkti. Priežastis pardavimo—
būtinai turi aplieisti tą miestą. Atsi-
šaukite:
535 Springfield Ave., Newark, N. J.
(295—297)

PARSIDUODA grosernė ir delika-
tesen, biznis išdirbtas ir gera
proga pirkti. Taipgi parsiduoda ir for-
nišiai, bet galima pirkti ir be for-
nišių. Pardavimo priežastis — turiu
kitą biznį. Taipgi parduolu nauja
gramafona.
J. Kulikauskas
32 Scholes St., Brooklyn, N. Y.
(295—297)

PARSIDUODA dviejų šemynų mu-
riniai namai visai neseniai pastaty-
ti. Yra ir garadžius ir 10 pėdų plo-
čio išcementuotas įvažiavimas. Na-
mai turi didelius stiklinius "porčius",
garų šildomi ir su maudynėmis. Iš
10 namų jau tik du beliko. Jie yra
gerai ir gražiai padaryti. Namai ran-
dasi tik vienas blokas nuo Maspetho
karų stoties. Norinti pamatyti,
reikia imti Grand St. arba Flushing
Ave. iš New Yorko ir Brooklyno,
Ridgewood Sutherland karą; iš Long
Island City ir išlipkite pas Maspetho
karų stotį. Nuo ten reikia paeiti
tik vieną bloka iki Firth Ave. ir
klauskite M. Michael, 48 Firth Ave.,
Maspeth, N. Y.
(292—298)

PARSIDUODA grosernė, delikates-
en ir saldinių krautuve. Prie krau-
tuves yra du kambariai del gyveni-
mo. Randa \$38.00 į savaitę. Krautu-
vėj randa rakandai visi geri ir pa-
rankiausi įtaisymai. Kreipkitės:
154 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
(293—298)

REIKALINGA

REIKALINGA keletas merginų ir
moterų. Darbas nuolatinis. Užmo-
kestis \$17 į savaitę darba pradadant.
Birth Levi Co.
242 So. 1st St., Brooklyn, N. Y.
(294—299)

Geriausią ir Naujai Įtaisytą
LIETUVIŠKA VALGYKLA

Gaminame geriausius valgius,
kaip lietuviškus, taip ir ameri-
koniškus. Maistas geras už pri-
einamą kainą. Visi lietuviai at-
silankykite, o būsite pilnai
užgandinti.

REPUBLIC LUNCH

J. Rukstelis, Savininkas
475 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŠKA
CEVERYKŲ KRAUTUVE

Mes užlaikome net keliolikos didžiausių išdirbusių čevyrykų
vaikams, vyrams ir moterims. Tame skaičiuje turime ir lietu-
viškos išdirbystės čevyrykų "OVER GLOBE", kurie yra spe-
cialiai pritaikyti prie Europiškos kojos ir ypatingo drutumo.
Kas iš lietuvių manotė pirkti KALĖDOMS naujus čevyrykus,
tai visuomet atekite į mūsų Krautuve, nes mes dabar turime
speciališkai KALĖDŲ ŠVENTĖMS, pargabentų čevyrykų.

TAIPGI TURIME PUKIŲ IR
DRUTŲ "SLIPIŲ" IR "ROBU".

KAS PAS MUS ATsilANKYs, TAI NIEKAD NESIGAILĖS.
Nepamirškite antrašo.

V. JANUŠKA ir A. P. RAČKAUSKAS
SAVININKAI.
455 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
BUVUSIAM "LAISVĖS" NAME.

Pirkite sau reikalingus daiktus tik pas tuos biznieriū, kurie garsinasi "Laisvė"

DIDELIS TEATRAS!

PARAŠYTAS J. J. ZOLP

"DU BROLIU"

STATO DARBININKŲ TEATRALISKAS RATELIS

Įvyks Subatoje,

16 GRUODŽIO - DECEMBER, 1922

McCADDIN SVETAINEJ

BERRY STREET,

Tarpe So. Antros Ir Tre-
čios Gatvių

BROOKLYN, N. Y.

Veikalo prasmės nėra reikalo daug aiškinti; jis pats už save kalba. Reikia priminti, kad jo
sulošimui dalyvauja gabiūsaus spēkos:

J. Kačergius, J. Šalty s, J. Sadauskienė, A. Vaičikauskas, J. Valentis,
M. Butėnienė, abu Boliai ir kiti.

"Du Broliu" veikala režisieriauja J. KAČERGIUS, tai nėra mažiausios abejonės, jog
vaidinimas bus pilnai atliktas. Veikalo pradžia primins visiems, kaip rengėms apieisti
Lietuvą ir keliauti į tą šalį, kur dabar randamės. Paskui parodys nupuolėlio nelemtą gy-
venimą ir kuom jis užsibaigia.

TIKLETŲ KAINOS NEBRANGIOS 50c., 75c. IR \$1.00

Pradžia 8-tą valandą vakare

Kviečia atsilankyti RATELIS.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra
Muzikos
JOHN STAJAUSKAS

579 GRAND STREET.
Netoli Lorimer St.
Phone Stagg 0903

1114 MANHATTAN AVE.
Netoli Clay St.
Phone Greenpoint 3415

BROOKLYN, N. Y.,

Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsų namuose.

Kiekvienas lietuvis atekite pasižiūrėti.

TURIME VISOKIŲ

Lietuviškų Rekordų
TAVO
PHONOGRAFUI

Lietuviškos Rolės
TAVO
PIANUI

\$1.00 į savaitę

Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išmokėčių

Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių

\$1.50 į savaitę

\$2.00 į savaitę

\$2.50 į savaitę